

Acest dosar este prezentat exclusiv pentru informare.
Stimate cititor!

Daca DVS doriti sa copiat acest dosar, el urmeaza a fi inlaturat fara intirziere, imediat dupa ce ati facut cunostinta cu continutul lui.

Copiind si pastrind dosarul in cauza,
DVS va asumati toata responsabilitatea
in conformitate cu legislatia in vigoare.

Toate drepturile de autor asupra dosarului dat
se pastreaza dupa detinatorul de drept.

Orice utilizare in scopuri comerciale sau alte
scopuri, cu exceptia utilizarii in scopuri de informare
prealabila este interzisa.

Publicarea acestui document nu atrage dupa sine nici
un fel de cistig comercial.

Insa astfel de documente contribuie rapid la ridicarea
profesionalismului si spiritualitatii
cititorilor si serveste drept reclama a editiilor de
hirtie a acestor documente.

Terminologie utilizata in domeniul energiei electrice si al energiei termice

Index **A**

Termen	Definitie	Sursa
A efectua o investitie si efectuarea unei investitii	Crearea de noi investitii, achizitionarea totală sau partială a unor investitii existente sau trecerea în alte domenii a activității investitiei	ANRE
Abur de inalta presiune	Abur folosit ca agent termic, avand presiunea mai mare de $17 \cdot 10^5$ Pa	STAS 4369-81
Abur de joasa presiune	Abur folosit ca agent termic, avand presiunea între $1 \cdot 10^5$ Pa si $17 \cdot 10^5$ Pa	STAS 4369-81
Abur de medie presiune	Abur folosit ca agent termic, avand presiunea între $1,7 \cdot 10^5$ Pa si $17 \cdot 10^5$ Pa	STAS 4369-81
Abur de subpresiune	Abur folosit ca agent termic, avand presiunea sub $1 \cdot 10^5$ Pa	STAS 4369-81
Abur saturat	Abur a carui parametri de temperatura si presiune corespund starii de saturatie	STAS 4369-81
Abur supraincalzit	Abur a carui temperatura este superioara temperaturii de saturatie corespunzatoare presiunii la care se afla	STAS 4369-81
Acces la retea	Dreptul agentilor economici care produc si furnizeaza energie electrica sau termica, precum si al consumatorilor de energie electrica sau termica de a se racorda si de a folosi, in conditiile legii, retelele de transport si distributie	ANRE
Acord de confidentialitate	Documentul semnat in comun de catre S.C.(se trece numele societatii comerciale) si solicitantul de acces la retea in privinta obligatiilor reciproce pe care si le asuma de a respecta confidentialitatea unor date si informatii.	ANRE
Acord de furnizare de energie termica	Acord scris emis de catre producator in legatura cu posibilitatile de livrare din instalatiile sale de energie termica sub forma de abur, apa fierbinte sau apa calda unui furnizor sau direct unui consumator.	ANRE
Actiune corectiva	Actiune intreprinsa pentru eliminarea cauzelor unor neconformitati, defecte sau a altor situatii nedorite, existente, in scopul prevenirii repetarii acestora	ANRE

Actiune preventiva	Actiune intreprinsa pentru eliminarea cauzelor unor neconformitati, defecte sau a altor situatii nedorite, posibile, in scopul prevenirii repetarii acestora.	ANRE
Adjuvant de coagulare	Substanta care, folosita impreuna cu un reactiv de coagulare, creste eficienta procesului de loculare-coagulare a suspensiilor din apa.	STAS 10808-85
Aductiune de apa (Apeduct)	Ansamblul constructiilor si instalatiilor care asigura transportul apei intre obiectele principale ale sistemului de alimentare cu apa situate in amonte de rezervor.	STAS 10808-85
Aer infiltrat	Aer patruns in incaperi prin neetanseitatile constructiei, ca urmare a diferentei de presiune existente intre exterior si interior.	STAS 4369-81
Aer înconjurător	Aerul troposferic, ventilate cel din locurile de muncă.	ANRE
Aer nociv	Aer viciat peste limitele maxime admise ale concentratiei de noxe	STAS 4369-81
Aer primar	Aer preparat centralizat in vederea introducerii lui in incaperi, pentru a fi amestecat local cu aer secundar sau recirculat, tratat in suplimentar cu ajutorul aparatelor locale	STAS 4369-81
Aer proaspat	Aer din atmosfera, conventional curat, ce urmeaza a fi introdus intr-o incapere ventilata, ca atare sau dupa o tratare prealabila	STAS 4369-81
Aer recirculat	Aer preluat dintr-o incapere ventilata sau climatizata pentru a fi reintrodus in incapere dupa o tratare prealabila amestecat sau nu cu aer proaspat	STAS 4369-81
Aer secundar	Aer din interiorul unei incaperi, antrenat prin efectul de depresiune intr-un agregat local de climatizare unde se amesteca cu aer primar	STAS 4369-81
Aer umed	Amestec de aer uscat si vapori de apa, utilizat ca agent de lucru in instalatiile de ventilare si climatizare	STAS 4369-81
Aer uscat	Aer care nu contine vapori de apa	STAS 4369-81
Aer viciat	Aer ale carui calitati igienico-sanitare s-au alterat ca urmare a preluarilor noxelor degajate intr-o incapere	STAS 4369-81
Aerarea apei	Procedeu etnic prin care se asigura marirea suprafetei de contact intre apa si aer, in vederea eliminarii gazelor continute in apa, asigurarii oxigenului necesar oxidarii substantelor organice sau compusilor biovalenti de Fe si Mn prin dizolvarea si dispersia aerului in apa, precum si in vederea asigurarii calitatii de apa proaspata.	STAS 10808-85
Aerlift (pompa mamut)	Instalatie pentru ridicarea apei cu suspensii, a carei functionare se bazeaza pe diferente de greutate specifica intre apa si emulsia de aer in apa; emulsia se obtine prin injectarea aerului sub presiune.	STAS 10808-85

Aeroterm	Agregat local alcatuit dintr-o baterie de incalzire si un ventilator, folosit pentru incalzirea cu aer cald a incaperilor	STAS 4369-81
Acreditare consumator eligibil	Acordarea dreptului unui consumator de a contracta direct cu un furnizor energia necesara, in baza Regulamentului pentru acreditarea consumatorilor eligibili.	ANRE
Agent caloric	Agent termic utilizat pentru incalzirea unui mediu printr-o transformare termodinamica, cu sau fara schimbare de stare	STAS 4369-81
Agenti economici din sectorul energiei	Persoane juridice care isi desfasoara activitatea in sectorul energiei electrice si termice, asigurand activitatile de productie, transport, distributie, furnizare si consum a energiei electrice si termice.	ANRE
Agent termic sau purtator de energie termica	Fluid utilizat pentru a acumula, a transporta si a ceda energie termica. Agentul termic poate fi: - o primar, respectiv cu presiunea si temperatura apropiate de cele de la plecarea din centralele sistemului de alimentare cu energie termica; - o secundar, rezultat dintr-un schimbator de caldura prin preluarea caldurii de la agentul termic primar.	STAS 4369-81
Agent termic primar	Fluidul care circula în instalațiile de producere și transport al energiei termice.	STAS 4369-81
Agent termic secundar	Fluidul care circula în instalațiile de distribuție și de utilizare a energiei termice	STAS 4369-81
Agent termic cu parametrii ridicati	Agent termic cu temperatura si presiune ridicate: apa fierbinte, abur de medie si de inalta presiune.	STAS 4369-81
Agent termic cu parametrii scazuti	Agent termic cu temperatura si presiune scazute: apa calda, abur de subpresiune si de joasa presiune.	STAS 4369-81
Aglomerare	Zonă cu o populatie care depășeste 250.000 de locuitori sau zonă în care populatia este egală sau mai mică de 250.000 de locuitori, dar densitatea populatiei/km ² justifică necesitatea evaluării si gestionării calității aerului înconjurător.	ANRE
Agregat central de ventilare (climatizare)	Ansamblu de aparate, utilaje, dispozitive si accesorii, care realizeazatratarea centralizata a aerului, utilizat in instalatii de ventilare (climatizare)	STAS 4369-81
Agregat local de ventilare (climatizare)	Ansamblu de aparate, utilaje, dispozitive si accesorii, montate intr-o carcasa, care realizeazatratarea aerului necesar ventilarii (climatizarii), la locul de utilizare al acestuia	STAS 4369-81
Alimentare centralizata cu caldura	Sistem de incalzire prin care se realizeaza alimentarea cu caldura dintr-o sursa unica a unui numar mare de cladiri (un ansamblu, cvartal, o localitate)	STAS 4369-81

Amorsarea pompei	Ansamblu operatiunilor prin care o pompa centrifuga cu axul orizontal situat deasupra nivelului apei din bazinul de aspiratie, este umpluta cu apa, in vederea punerii ei in functiune.	STAS 10808-85
Amorsarea sifonului	Operatie de evacuare a aerului dintr-o conducta de sifonare, in scopul realizarii unui mediu continuu de apa intre capetele acesteia.	STAS 10808-85
Amortizor de zgomot	Dispozitiv prevazut pe canalele de aer ale unei instalatii de ventilare (climatizare), in scopul micsorarii nivelului de zgomot din acesta	STAS 4369-81
Analiza apei	Ansamblu de determinari in vederea stabilirii unora dintre caracteristicile organoleptice, fizice, chimice, radiochimice, bacteriologice si biologice ale unei surse de apa.	STAS 10808-85
Anemostat	Gura de introducere a aerului intr-o incapere ventilata, formata din difuzoare paralele sau concentrice, care realizeaza imprasierea jetului de aer si ca urmare, o amortizare rapida a vitezelor si diferentelor de temperatura	STAS 4369-81
Apa bruta	Apa preluata dintr-o sursa inainte de a fi supusa procesului de tratare sau folosire.	STAS 10808-85
Apa de canalizare	Ape uzate, ape meteorice, ape de suprafata sau de infiltratie evacuate prin reseaua de canalizare, separate ssau in amestec.	STAS 10808-85
Apa de evacuare	Cantitatea de apa rezultata din procesul de folosire, care trebuie indepartata intr-un receptaor natural sau canale amenajate.	STAS 10808-85
Apa degradata	Apa puternic impurificata, care nu mai poate fi folosita in nici un scop fara tratare prealabila.	STAS 10808-85
Apa de namol	Apa rezultata din separarea fazelor lichid-solid la preluarea namolului.	STAS 10808-85
Apa de racire	Apa folosita in procesul de productie pentru racirea unor agregate tehnologice.	STAS 10808-85
Apa de spalare a filtrelor	Apa tehnologica pentru spalarea stratului filtrant in cuvele filtrelor rapide.	STAS 10808-85
Apa de siroire	Apa din precipitatii care se scurge superficial spre depresiuni naturale, canale de coasta, rigole sau alte sisteme constructive prevazute pentru evacuare.	STAS 10808-85
Apa din surse de suprafata	Apa provenita din cursuri de apa, lacuri, balti etc.	STAS 10808-85
Apa impurificata (poluata)	Apa improprie pentru utilizarea normala ca urmare a alterarii direct sau indirect din activitati umane a caracteristicilor fizice, chimice, biologice sau microbiologice.	STAS 10808-85
Apa meteorica	Apa provenita din precipitatii atmosferice, colectata la locul de cadere.	STAS 10808-85
Apa pentru combaterea incendiilor	Apa necesara pentru stingerea, limitarea propagarii incendiilor si racirea suprafetelor expuse radiatiei termice.	STAS 10808-85

Apa potabila	Apa care poate fi consumata de om, direct sau indirect, timp indelungat, fara a-i prejudicia sanatatea, indeplinind conditiile STAS 1342-84.	STAS 10808-85
Apa recirculata	Cantitatea de apa rezultata din procesele de folosire care este efectiv introdusa in aceste procese, cu sau fara prelucrarea calitatii ei.	STAS 10808-85
Apa subterana	Apa provenind dintr-un strat acvifer.	STAS 10808-85
Apa tehnologica	Apa necesara asigurarii unui proces tehnologic (industrial, agricol), care indeplineste conditiile de calitate specifice.	STAS 10808-85
Apa uzata	1 Orice apa care a facut obiectul unei folosiri si careia, in procesul de utilizare i s-au modificat caracteristicile fizice, chimice, biologice sau microbiologice si radioactivitatea. 2 apa de mina sau de zacamant evacuata prin sisteme amenajate.	STAS 10808-85
Apa uzata agrozootehnica	Apa uzata provenind din procesele de productie ale unitatilor agrozootehnice.	STAS 10808-85
Apa uzata de incendiu	Apa uzata provenita din activitatea de stingere a incendiilor.	STAS 10808-85
Apa uzata industrială	Apa uzata provenita din procesele de productie industriale.	STAS 10808-85
Apa uzata menajera	Apa uzata rezultata din folosirea apei potabile in scopuri gospodaresti, in cadrul unitatilor cu caracter social public, ale industriei locale, stropitul spatiilor circulabile si al spatiilor verzi, sau cu caracter economic, pentru nevoile igienico-sanitare ale cladirilor social administrative si atelierelor, stropitul si spalarea spatiilor de circulatie si spatiilor verzi etc.	STAS 10808-85
Apa uzata oraseneasca	Apa uzata provenind din amestecul apei uzate menajere, cu apa uzata industrială si agrozootehnica, preepurata sau nu, astfel sa aiba caracteristici fizice, chimice, biologice, bacteriologice conform reglementarilor tehnice normative.	STAS 10808-85
Apa uzata tehnologica proprie	Apa uzata proprie statiilor de tratare a apei de alimentare (apa de spalarea filtrelor, primul filtrat etc.), apa de spalare a retelor de canalizare, a obiectelor statiilor de epurare.	STAS 10808-85
Aparat de inductie (Climaconvector)	Aparat de tratare locala a aerului, in care aerul primar este introdus prin duze cu viteza mare, astfel incat antreneaza prin injectie aer secundar	STAS 4369-81
ANRE	Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei.	ANRE
Apa calda	Apa folosita ca agent termic in instalatii de incalzire, avind o temperatura de max. 115 °C.	STAS 4369-81
Apă caldă de consum	Apă caldă care îndeplinește condiții de potabilitate, utilizată în circuit deschis în scopuri gospodărești sau igienico-sanitare.	STAS 4369-81
Apa fierbinte	Apa folosita ca agent termic in instalatii de incalzire, avand temperatura peste 115 °C si presiunea mai mare decit presiunea de saturatie corespunzatoare temperaturii respective	STAS 4369-81
Aport de caldura (de vapori)	Flux termic (de vapori) ce patrunde intr-o incapere prin	STAS 4369-81

intr-o incapere	elemente de constructie delimitatoare.	
Armatura	Dispozitiv folosit in sistemele de alimentare cu apa si canalizare pentru reglarea, controlul, verificarea, comanda si siguranta in functiune a fluxului tehnologic.	STAS 10808-85
Artera de apa	Conducta din reseaua de distributie care primeste apa de la rezervor, statia de punere sub presiune a retelei sau de la o alta artera si o transporta pana in zona de utilizare, unde este distribuita prin conducte de serviciu.	STAS 10808-85
Asigurarea instalatiei de incalzire	Complex de masuri privind conceptia si dotarea cu aparatura a instalatiei in scopul evitarii producerii accidentelor in cazul depasirii parametrilor nominali de functionare (presiune si temperatura).	STAS 4369-81
Aspiratia aerului	Operatie de preluare fortata a aerului din spatiile de ventilare sau din atmosfera	STAS 4369-81
Aspiratie laterala (de bord)	Dispozitiv de aspiratie locala de amplasat pe conturul utilajelor deschise unde se produc degajari de substante nocive	STAS 4369-81
Aspiratie locala	Aspiratia aerului la locul de productie a substantelor nocive	STAS 4369-81
Atmosferă	Masă de aer care înconjoară suprafața terestră, incluzând stratul de ozon.	ANRE
Autoproducator de energie electrica si/sau termica	Agent economic care, in afara activitatilor sale de baza, produce: (1) singur sau (2) cu un alt producator din apropiere, in intregime sau in parte, energia electrica si/sau termica necesara consumului sau. {n cazul (2) agentul economic consumator detine o cota de minimum 10 % din capitalul social al agentului economic producator si trebuie sa consume cel putin 50 % din productia anuala de energie electrica si/sau termica a agentului economic producator. Autoproducatorul poate sa livreze surplusul de energie electrica si/sau termica in retelele publice de transport / distributie si sa primeasca energie electrica in cazuri de necesitate.	ANRE
Audit energetic	Operatiune prin care se stabilesc, din punct de vedere tehnic si economic solutiile de reabilitare si/sau modernizare termo-energetica a constructiei si a instalatiilor de incalzire si preparare a apei calde de consum aferente acesteia.	ANRE
Automatizare	Modificare a unei instalatii in scopul reducerii interventiei omului, prin utilizarea unui sistem de comanda, in conditii de functionare specificate.	ANRE
Autoritate de conducere operativa	Ansamblul atributelor cu care este investita o treapta de conducere prin dispecer, in scopul realizarii conducerii operative.	ANRE
Autorități de reglementare competente	ANRSC și ANRE – instituții publice de interes național, cu personalitate juridică, autonome, aflate în coordonarea Ministerului Administrației Publice, respectiv a Ministerului Industriei și Resurselor.	ANRE
Autorizatie	Act tehnic si juridic, emis de autoritatea competenta prin care	ANRE

	se acorda o permisiune unei persoane juridice, romana sau straina, pentru a construi, a pune si mentine in functiune sau a modifica o instalatie de productie, transport, dispecerizare si distributie a energiei electrice si termice.	
Avarie	Inrautatirea sub un anumit nivel reglementat a parametrilor regimului de functionare al unei instalatii electrice sau termice datorita unui incident sau unei exploatare defectuoase.	ANRE
Avarie de sistem electroenergetic	Pierderea unor surse de alimentare sau a unor instalatii importante ale retelei de transport, caracterizata prin valori ale parametrilor de regim in afara limitelor admisibile sau prin oscilatii de mare amplitudine, care pot periclita functionarea in sincronism.	ANRE
Avarie extinsa de sistem electroenergetic	Avarie de sistem electroenergetic care are ca efect intreruperea alimentarii consumatorilor dintr-o zona de sistem sau din intreg sistemul.	ANRE
Aviz de amplasament	Comunicare scrisa care se da de catre Operatorul de Distributie la cererea unui solicitant si care precizeaza acordul distribuitorului cu propunerea de amplasament a obiectivului solicitantului si eventualele lucrari de eliberare de amplasament sau propune schimbarea amplasamentului obiectivului in cazul in care nu se poate elibera terenul.	ANRE
Aviz de racordare	Avizul scris care se da de către furnizor în legătură cu posibilitățile și condițiile de alimentare cu energie termica sub formă de abur, condensat, apă fierbinte sau apă caldă unui utilizator, din instalațiile sale.	ANRE

Index **B**

Termen	Definitie	Sursa
Banda primara de reglaj a tensiunii	Zona din diagrama putere activa - putere reactiva de functionare a unui generator sincron in care energia reactiva produsa/absorbita nu se plateste.	ANRE
Banda secundara de reglaj a tensiunii	Zonele din diagrama putere activa - putere reactiva de functionare a unui generator sincron in care producerea/absorbția energiei reactive se face cu costuri ridicate si solicitari mari ale acestuia si in care se plateste energia reactiva produsa.	ANRE
Barbacana	Oficiu amenajat special in elemente de constructie pentru a permite trecerea apei fara aport de material din strat	STAS 10808-85
Basa	Adancitura locala amenajata in radierul unei constructii, in scopul evacuării apei colectate.	STAS 10808-85
Baterie de incalzire (racire)	Schimbator de caldura pri suprafata folosit pentru incalzirea (racirea) aerului	STAS 4369-81

Bataia jetului	Distanța măsurată din axa jetului de la gura de refulare a aerului până în punctul de care viteza axială a jetului atinge o valoare limită, stabilită din considerente de confort termic	STAS 4369-81
Bazin de aerare a namolului activ	Bazin cu instalații hidraulice anexă, în care se realizează reducerea, în principal, a conținutului de substanțe organice din apă uzată, prin aerare artificială în prezența namolului activ	STAS 10808-85
Bazin de amestec	Spatiu special amenajat în care se realizează amestecul intim între apa și reactiv adăugați.	STAS 10808-85
Bazin de aspirație	Spatiu special amenajat pentru amplasarea sorbului pompei.	STAS 10808-85
Bazin de canalizare	Suprafața de teren de pe care, apele de canalizare colectate trec prin secțiunea de calcul considerată a colectorului de canalizare.	STAS 10808-85
Bazin de contact	Spatiu special amenajat în care au loc reacții chimice prevăzute	STAS 10808-85
Bazin de uniformizare a debitelor și a calității apei	Bazin tampon amplasat în incinta folosinței sau înaintea stației de epurare, care realizează în timp uniformizarea cantității și calității apei de canalizare.	STAS 10808-85
Biogaz	Amestec combustibil de gaze rezultate din procesul de fermentare anaerobă catalitică a substanțelor biodegradabile conținute în namolul din instalațiile de epurare sau în alte tipuri de reziduuri solide organice, rezultate din activitatea menajeră, agrozootehnică, industrială etc.	STAS 10808-85
Biomasa	Cantitatea totală de organisme vii aflate într-un lac, sector de rau sau instalație de epurare biologică.	STAS 10808-85
Boiler	Schimbător de căldură prin suprafața de acumulare folosit pentru prepararea apei calde de consum	STAS 4369-81
Beneficiar	Titular de contract și destinatar pentru o lucrare (serviciu, produs), livrat de furnizor.	ANRE
Bransament termic	Legătura dintre o rețea de distribuție din circuitul secundar și un consumator de energie termică.	STAS 4369-81
Bretea	Tronson de conductă sau canal, prevăzut cu dispozitive de închidere, care permite interconectarea a două conducte sau canale, în scopul măririi siguranței în funcționare a acestora.	STAS 10808-85

Index C

Termen	Definiție	Sursa
Cabina putului	Construcție care adăpostește capatul coloanei, instalația hidraulică și cea electrică a unui put, permitând și efectuarea de intervenții.	STAS 10808-85
CAE	Cazan de abur energetic (de înaltă presiune).	ANRE

CAF	Cazan de apa fierbinte.	ANRE
CAI	Cazan de abur industrial.	ANRE
Caiet de sarcini	Document stabilit de beneficiar (client), prin care se definesc clauzele tehnice, clauzele de calitate si clauzele administrative aplicabile furniturilor cautate (produse, servicii, lucrari) si care serveste ca baza pentru oferta furnizorului, putand face obiectul unui contract.	ANRE
Calitate	Ansamblu de caracteristici ale unei entitati care ii confera aptitudinea de a satisface trebuinte exprimate sau implicite.	ANRE
Camera de amestec	Partea componenta a unui agregat de ventilare (climatizare), in care are loc amestecul de aer	STAS 4369-81
Camera de deversare	Constructie anexa pe reseaua de canalizare care permite evacuarea controlata a unei parti din apa de canalizare intr-un receptor invecinat.	STAS 10808-85
Camera de intersectie	Constructie in care se realizeaza racordarea canalelor colectoare.	STAS 10808-85
Camera de presiune (depresiune)	Spatiu inchis realizat in amonte sau in aval de o incapere ventilata, care, datorita dimensiunilor mari pe directia transversala a curentului de aer, realizeaza miscarea importanta a vitezelor si uniformizarea presiunii in sensul curentului	STAS 4369-81
Camera de pulverizare	Camera de tratare a aerului in care aerul este pus in contact cu un lichid pulverizat cu ajutorul unor duze	STAS 4369-81
Camera de repartitie	Constructie amplasata, de regula, in statia de tratare sau in statia de epurare, in care se realizeaza distributia apei, in proportia ceruta, in cel putin doua unitati de prelucrare, functionand cu nivel liber.	STAS 10808-85
Camera de tratare a aerului	Aparat de tratar in care are loc schimbul de caldura si umiditate intre aer si un lichid sub forma de picaturi sau de pelicula	STAS 4369-81
Canal	Constructie hidrotehnica executata la nivelul terenului sau in subteran, in scopul transportarii apei cu nivel liber (la presiunea atmosferica.)	STAS 10808-85
Canal colector	Canal care transporta apa de canalizare colectata prin intermediul altor canale.	STAS 10808-85
Canal de ocolire	Canal prevazut cu elemente de inchidere, ce permite scoaterea din functiune a unui obiect din fluxul tehnologic prin devierea apei.	STAS 10808-85
Canal de serviciu	Canal care preia apa de canalizare la locul de colectare (recipient, racord, gura de scurgere, etc.) pentru a o transporta la un canal colector, statie de pompare, statie de epurare sau receptor.	STAS 10808-85
Capacitate de distributie a RED (retea electrica de distributie)	Incarcarea maxima in conditii de dimensionare si functionare date, cu satisfacerea parametrilor de calitate ai energiei electrice in punctele de delimitare.	ANRE

Cantitate de energie electrica efectiv schim-bata	Cantitatea de energie electrica introdusa in retele, de catre un grup sau portofoliu de capacitati, intr-un interval baza de decontare.	ANRE
Capacitate de epurare	Indicator specific al unei statii de epurare exprimat prin debitul de apa epurata, cantitatea de substanta retinuta.	STAS 10808-85
Capacitate de productie contractata	Puterea electrica neta disponibila maxima contractata.	ANRE
Capacitatea inchiriata a statiei electrice	Cota medie anuala din puterea nominala a statiei pusa la dispozitia beneficiarului serviciilor de transformare si/sau conexiune, determinata conform "Metodologiei de stabilire a tarifului reglementat pentru serviciile de transformare si/sau conexiune ale statiilor electrice de inalta si foarte inalta tensiune".	ANRE
Capacitatea nominala a statiei electrice	Puterea nominala ce poate fi tranzitata prin statia electrica, in MVA.	ANRE
Captare de apa	Ansamblu de constructii si instalatii care servesc la preluarea apei dintr-o sursa naturala, in vederea satisfacerii necesarului unei folosinte.	STAS 10808-85
Captator solar	Dispozitiv conceput pentru a retine cea mai mare parte din radiatia solara ce cade pe suprafata acesteia	STAS 4369-81
Canal de aer	Conducta in care circula aerul	STAS 4369-81
Canal de fum	Parte componenta a instalatiei de evacuare a gazelor de ardere, care face legatura intre gura de evacuare a cazanului si cosul de fum.	STAS 4369-81
Canal termic	Constructie subterana pentru pozarea conductelor de agenti termici, asigurand protectia mecanica si hidrofuga a acestora.	STAS 4369-81
Canal termic circulabil	Canal termic in care este posibila circulatia normala a unui om.	STAS 4369-81
Canal termic nevizitabil	Canal termic in care accesul la conducte nu este posibil decat prin spargerea elementelor de acoperire ale canalului.	STAS 4369-81
Canal termic semicirculabil	Canal termic ale carui dimensiuni transversale permit circulatia in pozitia aplecat a unui om.	STAS 4369-81
Canal termic vizitabil	Canal termic la care accesul la conducte este posibil prin demontarea elementelor de acoperire ale canalului.	STAS 4369-81
Castel de apa	Rezervor amplasat pe o suprastructura deasupra terenului, racordat la reseaua de distributie in vederea asigurarii presiunii si debitului de apa la folosinta.	STAS 10808-85
Cazan	Aparat in care are loc transformarea energiei chimice a combustibililor in energie termica.	STAS 4369-81
Caciula de ventilare	Dispozitiv de protectie prevazut la capatul superior al unui cos de ventilare sau de fum pentru a impiedica patrunderea corpurilor straine in interiorul acestora	STAS 4369-81
Camin	Constructie anexa, vizitabila, destinata accesului la retele	STAS 10808-85

	subterane.	
Camin de rupere de panta	Camin de vizitare amplasat in punctele de adancime ale profilului longitudinal al unui canal colector, amenajat pentru disiparea energiei si impiedicarea depunerii suspensiilor.	STAS 10808-85
Camin de spalare	Camin de vizitare amplasat pe traseul retelei de canalizare, amenajat pentru a permite o spalare periodica a portiunilor din retea unde viteza apei nu asigura autocuratarea.	STAS 10808-85
Caracteristici tehnice	Totalitatea datelor si elementelor de natura tehnica, caracteristice unui ... (ex.: <i>echipament energetic</i>).	ANRE
Celula de filtrare	Element demontabil al unui filtru de aer, care contine material filtrant	STAS 4369-81
Centrala de climatizare (conditionare)	Centrala de ventilare in care se realizeaza tratarea complexa a aerului necesar instalatiilor de climatizare	STAS 4369-81
Centrala de ventilare	Ansamblu de masini, aparate, canale si armaturi, care realizeaza tratarea aerului si asigura transportul lui in instalatia de ventilare	STAS 4369-81
Centrala electrica	Ansamblu de instalatii, constructii si de echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie in energie electrica.	ANRE
Centrala electrica de termoficare	Ansamblul de instalatii energetice in care se realizeaza procesul combinat de producere simultana a energiei electrice si a energie termice.	STAS 4369-81
Centrală termică	Ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru conversia unei forme de energie în energie termică.	STAS 4369-81
Centrala termica de apa calda	Ansamblul de masini, aparate, conducte si armaturi, servind la prepararea agentului termic, avand temperatura nominala la iesire din cazan de max. 115 °C (de ex. 85, 90, 95 °C), pentru incalzire sau scopuri tehnologice si la asigurarea vehicularii lui in instalatie.	ANRE
Centru de Management Energetic	Structura organizatorica la producatorii de energie electrica cu portofoliu complex de capacitati de productie care colecteaza, prelucreaza si transmite zilnic Operatorului comercial oferta de productie la nivel de producator.	ANRE
Cerere de racordare	Documentul prin care se solicita accesul la rețeaua electrica sau termica de transport sau distributie, conform prevederilor din Coduri, pentru acordarea Avizului tehnic de racordare la rețeaua electrica sau termica de transport, respectiv distributie.	ANRE
Cerinta (exigenta, conditie)	Prevedere care formuleaza criterii ce trebuie indeplinite (SR 10000-1).	ANRE
Cerinta de apa	Cantitatea de apa ce trebuie preluata din sursa pentru a acoperii necesarul de apa in mod rational, cu reutilizarea sau recircularea interna optima, fara diminuarea productiei, precumsi pentru acoperirea pierderilor de apa in aductiune si in rateaua de distributie, nevoilor tehnologice ale sistemului de alimentare cu apa si canalizare (spalatul aductiunilor,	STAS 10808-85

	rețelei de distribuție, rețelei de canalizare, a statilor de tratare si epurare, pentru evacuarea zapezii etc.)	
Cerinta de apa cu restrictii	Cantitatea de apa ce trebuie preluata din sursa pentru a acoperii necesarul de apa in mod rational, cu reutilizarea sau recircularea interna maxima, cu micșorarea sau oprirea unor activitati auxiliare sau de productie pe perioade scurte de timp, precum si pentru acoperirea pierderilor de apa in aductiune si in rețeaua de distribuție si a nevoilor tehnologice ale sistemului de alimentare cu apa si canalizare.	STAS 10808-85
Cerinta de apa specifica	Cerinta de apa – considerata ca valoare medie – raportata la marimea sau capacitatea caracteristica a folosintei (locuitor, produs, capacitate de productie, materie prima, utilaj tehnologic, incendiu, suprafata irigata etc.)	STAS 10808-85
Certificat energetic	Document oficial care contine, intr-o forma sintetica unitara, principalele caracteristici termo-energetice ale constructiei si ale instalatiilor de incalzire si preparare a apei de calde de consum aferente acesteia, rezultate din activitatile de expertiza si diagnoza energetica.	ANRE
CET	Centrala electrica echipata cu turbine de cogenerare.	ANRE
Centrala electrica cu ciclu combinat	Centrala electrica echipata cu una sau mai multe turbine cu gaze si cel puțin o turbina cu abur, functionand impreuna prin intermediul unui cazan de abur recuperator de caldura.	ANRE
Ciclon	Separator de praf care functioneaza pe principiul fortei centrifuge produse la introducerea tangentiala a curentului de aer incarcat cu praf, intr-o camera cilindrica sau conica	STAS 4369-81
Ciclu de filtrare	Ansamblu de operatii tehnologice care se repeta periodic pentru exploatarea unui filtru.	STAS 10808-85
Circuitul apei	Fazele prin care trece apa in cadrul unei folosinte de apa prin sistemul de alimentare cu apa si canalizare (preluare, pompare, tratare, transport, inmagazinare, utilizare, recirculare, repompare, distribuție, colectare, epuare, evacuare).	STAS 10808-85
Circulatie fortata	Circulatia unui fluid dintr-o instalatie sub actiunea unei masini de forta: pompa, ventilator.	STAS 4369-81
Cladire de referinta	Cladire avand in principiu aceleasi caracteristici de alcatuire ca si cladirea reala si in care se asigura utilizarea rationala a energiei termice.	ANRE
Cladire eficienta	Cladire avand in principiu aceleasi caracteristici de alcatuire ca si cladirea reala si in care se asigura utilizarea eficienta a energiei termice.	ANRE
Clapeta antifoc	Clapeta folosita in canalele de aer a instalatiilor de ventilare, pentru blocarea acestora in vederea evitarii propagarii focului	STAS 4369-81
Clapeta de reglare	Dipozitiv alcatuit dintr-o placa ce se roteste in jurul unui ax din planul sau, utilizat pentru reglarea debitului de aer in instalatiile de ventilare	STAS 4369-81
Climatizare	Conditionarea aerului intr-o incapere in scopul realizarii	STAS 4369-81

	conditiilor necesare de microclima necesara omului	
Coagularea suspensiilor in apa	Procedeu tehnologic prin care, cu ajutorul reactivilor, particulele coloidale din apa sunt aglomerate sub forma de flocoane, in vederea separarii celor doua faze.	STAS 10808-85
Cod	Colectie de reglementari pentru un domeniu specific de activitati sau instalatii din cadrul sectorului energiei electrice si termice.	ANRE
Cod comercial al pietei Anglo de energie electrica	Colectia de reglementari referitoare la relatiile comerciale pe Piata angro de energie electrica (definirea participantilor si a regulilor pietei: inregistrare, ofertare, efectuare plati, incheiere de tranzactii, constituire garantii, regularizari, penalitati financiare).	ANRE
Codul tehnic al retelelor/ retelei electrice de distributie/ transport	Colectia de reglementari cu caracter tehnic prin care se stabilesc reguli si proceduri obligatorii pentru toti participantii la piata energiei, pentru planificarea, dezvoltarea, exploatarea, administrarea si intretinerea retelelor/retelei electrice de distributie/transport.	ANRE
Coeficient de neuniformitate a debitului orar	Raportul dintre debitul orar maxim si debitul orar mediu de apa.	STAS 10808-85
Coeficient de preluare a caldurii (umiditatii) a zonei de lucru	Raportul dintre debitul de caldura (umiditate) preluat de aerul de ventilare din zona de lucru si debitul preluat din intreaga incapere	STAS 4369-81
Coeficient de scurgere	Coeficient adimensional care exprima raportul dintre cantitatea de precipitatii ajunsa in reseaua de canalizare si cantitatea totala de precipitatii cazuta pe suprafata bazinului de canalizare.	STAS 10808-85
Coeficient de sectiune libera a gurilor de aer	Raportul dintre aria sectiunii libere efective de trecere a aerului si aria sectiunii totale a gurilor de aer	STAS 4369-81
Coeficient de stropire	Cantitatea de lichid pulverizat intr-o camera de pulverizare utilizat pentru tratarea unui kilogram de aer	STAS 4369-81
Cogenerare	Producere combinata si simultana de energie electrica si termica in instalatii special realizate pentru aceasta.	ANRE
Colector principal	Canal – amplasat de regula, in partea cea mai de jos a bazinului de canalizare – care colecteaza intreaga cantitatea de apa de canalizare si o transporta la statia de epurare, la un receptor sau la alt sistem de canalizare.	STAS 10808-85
Colector secundar	Canal care asigura transportul apei de canalizare de la canalele de serviciu la colectorul principal.	STAS 10808-85
Colmatarea putului	Proces de obturare treptata a orificiilor coloanei filtrului putului si a materialului granular din vecinatate, ca urmare a depunerii de saruri precipitate si de produse de coroziune, precum si a aglomerarii unor particule fine.	STAS 10808-85
Comanda	1. Ansamblul de operatii care au ca efect stabilirea unei dependente, dupa o lege prestabilita pentru valoarea unei marimi dintr-un proces in raport cu marimi independente de	ANRE

	acesta. 2. Actiune intentionata asupra unui sistem sau cu un sistem in vederea atingerii unor scopuri specificate. OBSERVATIE. Comanda poate cuprinde supravegherea, reglarea si protectia, pe langa comanda propriu-zisa.	
Comanda automata	Se realizeaza in mod automat, prin elemente de automatizare prevazute in acest scop.	ANRE
Comanda cu program	Se realizeaza conform unui program prestabilit.	ANRE
Comanda manuala	Se realizeaza prin initierea zii de catre operatorul uman.	ANRE
Comanda secventiala	Se realizeaza dupa un program ce fixeaza apriori succesiunea actiunii asupra unui sistem, unele actiuni depinzind de executarea actiunilor precedente sau de indeplinirea in prealabil a unor conditii.	ANRE
Comanda Operativa a RED	Componenta a conducerii prin dispecer a RED, care consta in comanda exercitata ierarhizat, in timp real de catre Operatorul de distributie, referitoare la actiunile asupra echipamentelor si instalatiilor din RED, in scopul coordonarii acestora si mentinerii RED in stare normala de functionare.	ANRE
Comanda Operativa a SEN	Componenta a conducerii prin dispecer a SEN, care consta in comanda exercitata ierarhizat, in timp real de catre Operatorul de Sistem, referitoare la actiunile asupra echipamentelor si instalatiilor din SEN in scopul coordonarii acestora si mentinerii SEN in stare normala de functionare.	ANRE
Compresor cu presgarnitura	Compresor de dilatare de tip axial, alcatuit astfel incat un capat al conductei se deplaseaza liber in interiorul unei conducte de diametru mai mare, etanseitatea intre cele doua conducte fiind asigurata de o garnitura presata sau o presgarnitura	STAS 4369-81
Compresor de dilatare	Dipozitiv montat pe conducta intre doua reazame fixe, in scopul preluarii deformatiilor produse date de temperatura si reducerii eforturilor in peretii conductei	STAS 4369-81
Compresor lenticular	Compensator de dilatare a carui functionare se bazeaza pe elasticitatea placilor curbe, realizat din piese metalice, in forma de lentile.	STAS 4369-81
Compresor natural	Compensator de dilatare realizat ca urmare a configuratiei conductelor cu schimbari de directie, asigurand elasticitatea sistemului intre doua reazame fixe	STAS 4369-81
Compresor U(L, Z)	Compensator de dilatare realizat din teava, in forma de U (L, Z)	STAS 4369-81
Concentrator de namol	1 Constructie prevazuta in cadrul instalatiei de prelucrare a namolului, in scopul reducerii volumului namolului prin eliminarea unei parti din apa continuta de acesta 2 Compartiment amenajat intr-un decantor suspensional pentru concentrarea namolului retinut, in vederea eliminarii lui cu o cantitate de apa cat mai mica.	STAS 10808-85

Condensat	Apă obținută prin condensarea aburului utilizat.	ANRE
Conditionare	Asigurarea- in interiorul unor spatii inchise- a unor parametrii prescrisi ai aerului si mentinerea acestora in limite stabile	STAS 4369-81
Conditii referitoare la calitati	Exprimare a necesitatilor sau transpunerea acestora intr-un ansamblu de conditii exprimate calitativ sau cantitativ, referitoare la caracteristicile unei entitati in scopul de a permite realizarea si examinarea acesteia.	ANRE
Conducerea prin dispecer	Activitatea tehnica specifica sectorului energiei electrice, care este efectuata de unitati specializate ce au relatii de autoritate asupra participantilor la piata energiei electrice, in scopul exploatarei coordonate a instalatiilor si echipamentelor componente ale SEN care necesita o comanda unitara.	ANRE
Conducta de condensate inecata	Conducta orizontala de colectare a condensului plasata sub nivelul apei din cazan.	STAS 4369-81
Conducta de condens neinecata	Conducta orizontala de colectare a condensului plasata deasupra nivelului apei din cazan.	STAS 4369-81
Conducta de ducere	Conducta a unei instalatii bitubulare de apa calda sau fierbinte, in care agentul termic circula de la sursa de caldura la consumator.	STAS 4369-81
Conducta de intoarcere	Conducta a unei instalatii bitubulare de apa calda sau fierbinte, in care fluidul circula de la consumator la sursa de caldura.	STAS 4369-81
Conducta de legatura	Conducta scurta prin care corpul de incalzire este racordat la instalatie.	STAS 4369-81
Conducta de ocolire	Conducta montata in paralel cu o portiune din circuitul principal, care permite circulatia fluidului in conditiile blocarii circuitului principal.	STAS 4369-81
Conducta de serviciu	Conducta din cadrul retelei de distributie prin care apa preluata de la conductele principale, se repartizeaza in punctele de utilizare (racord de apa, hidranti).	STAS 10808-85
Conducta de siguranta	Conducta de legatura intre cazan si organul de siguranta (vas de expansiune sau armatura de siguranta).	STAS 4369-81
Confirmare	Consemnarea constatarii ca o entitate (lucrare, serviciu, document, etc.) indeplineste cerintele (exigentele) specificate.	ANRE
Conformitate	Satisfacerea conditiilor specificate (SR ISO 8402).	ANRE
Confort termic	Stare de echilibru termic al corpului omenesc in procesul schimbului permanent de caldura dintre acesta si mediul inconjurator.	STAS 4369-81
Confuzor	Piesa speciala montata pe o conducta sau canal de aer, pentru micșorarea continua a sectiunii de trecere a fluidului, in sensul ei de curgere.	STAS 4369-81
Contingenta simpla	Iesirea din functiune ca urmare a unei perturbatii a unui singur element din SEN, care poate fi un circuit de linie, o	ANRE

	unitate de transformare dintr-o statie electrica, un grup generator sau un consum concentrat, in conditiile functionarii corecte a protectiilor si automatizarilor din SEN.	
Contract de furnizare	Contractul încheiat între distribuitorii/furnizorii de energie termică persoane juridice române, autorizate și/sau licențiate de autoritatea de reglementare competentă, având ca obiect de activitate distribuția energiei termice în scopul vânzării acesteia; și utilizator, cuprinzând cel puțin clauzele minimale, pe categorii de utilizatori, stabilite de autoritățile administrației publice locale și de autoritatea națională de reglementare competentă prin contractele-cadru.	ANRE
Contracurenti	Circulatia in sensuri opuse a doua fluide care-si pastreaza starea de agregare initiala.	STAS 4369-81
Convector	Corp de incalzire care cedeaza caldura in principal prin convecție, alcatuit, in general dintr-o baterie de incalzire si o masca pentru activarea circulatiei aerului.	STAS 4369-81
Convectoradiator	Corp de incalzire plat, care cedeaza caldura prin convecție si radiatie, alcatuit dintr-un registru si suprafete aditionale de incalzire	STAS 4369-81
Comitetul de arbitraj a diferendelor pe piata energiei electrice	Comitet care are obligatia sa arbitreze diferendul – in cazul in care un participant la piata are obiectii privind Nota de incheiere a tranzactiilor pe piata energiei electrice – si are competenta de a emite o decizie exclusiva pentru parti.	ANRE
Concentrator	Echipament ce asigura integrarea si/sau functii de prelucrare primara si memorare a datelor de la mai multe grupuri de masurare a energiei electrice si transmiterea automata a acestora la un punct central.	ANRE
Condensat	Apa industrială, cu caracteristici fizico-chimice care fac obiectul normelor tehnice specifice, obtinuta prin condensarea aburului folosit ca agent termic sau ca agent de lucru in masini termice.	ANRE
Conducere operativa a SEN	Comanda din partea Operatorului din sistem concretizata in actiuni directe asupra echipamentelor si instalatiilor SEN, pentru determinarea functionarii coordonate si in sensul dorit a acestora.	ANRE
Consiliu de reglementare	Organism intern ANRE, format din sefi departamentelor si prezidat de presedinte, care analizeaza si emite recomandari privind reglementarile elaborate in cadrul departamentelor ANRE.	ANRE
Consiliu consultativ	Organism cu rol de asistare a presedintelui ANRE a carui activitate este reglementata prin Regulamentul de functionare a Consiliului consultativ ANRE.	ANRE
Consumator (final) de energie electrica/termica	Persoana fizica sau juridica, romana sau straina, care cumpara si consuma energie electrica/ termica pentru uzul propriu si, eventual, pentru un alt consumator racordat la instalatiile sale.	ANRE
Consumator eligibil de energie electrica	Consumatorul de energie electrica care, in conformitate cu reglementarile in vigoare, a primit dreptul din partea ANRE	ANRE

	sa-si aleaga furnizorul si contracteze direct cu acesta energie necesara, avand acces la retelele de transport si/sau de distributie.	
Contract –cadru	Reglementare cu caracter normativ care stabileste conditiile minimale pentru relatiile comerciale dintre agentii economici din sector si dintre acestia si consumatori.	ANRE
Contract de diferente	Contract de tip “financiar” prin care se reglementeaza conditiile de achitare a diferentelor aparute intre pretul de contract “fizic” si cel de pe piata spot ca urmare a achizitionarii de energie de pe aceasta piata.	ANRE
Contract de portofoliu	Contract incheiat intre un producator si un distribuitor/furnizor prin care, pentru fiecare interval baza de decontare al perioadei considerate, se stabilesc cantitatile totale si preturile de vanzare/achizitie a energiei electrice.	ANRE
Contract de tip PPA	Contracte ferme, de regula pe termen lung, incheiate intre un producator si un alt producator, Operator de distributie/furnizor pentru vanzarea/cumpararea de energie electrica angro, cu clauze asiguratorii privind cantitatile si preturile energiei contractate.	ANRE
Control / inspectie	Verificare sistematica efectuata pentru a determina daca activitatile desfasurate de catre agentii economici din sectorul energiei electrice si termice si consumatorii de energie electrica si/sau termica se desfasoara conform cerintelor reglementarilor din domeniul energiei electrice si termice.	ANRE
Control automat	Se realizeaza prin urmarirea automata a functionarii instalatiei tehnologice prin masurarea indirecta a marimilor care caracterizeaza sau de care depinde functionarea acesteia.	ANRE
Control al calitatii in constructii	Evaluare (verificare) a conformitatii lucrarilor de constructii, in toate etapele (fazele) de executie pe parcurs si in etapa finala, cu cerintele de calitate specificate, prin folosirea de mijloace si metode de control adecvate.	ANRE
Controlul calitati	Tehnici si activitati cu caracter operational utilizate pentru indeplinirea conditiilor referitoare la calitati.	ANRE
Consum de apa	Apa care nu se evacueaza, alcatuita din urmatoarele cantitati de apa: - retinute in procesele fiziologice; - ingloabate in produse; - pierdute in procesul de folosire a apei la locul de utilizare; - pierdute in procesele de tratare, epurare, racire si recirculare interna etc. - pierdute din aductiune si din retelele de apa si canalizare; - alte categorii de pierderi de apa.	STAS 10808-85
Consum de energie termică	Cantitatea de căldură reținută de utilizator din purtătorii de energie termica (diferența dintre cantitatea de căldură primită și cea restituită).	ANRE

Consum pentru apa caldă	Consumul de energie termică pentru apa caldă utilizată în circuit deschis în scopuri gospodărești sau sanitare.	ANRE
Consum pentru încălzire	Consumul de energie termică folosită pentru încălzirea spațiilor din clădiri industriale, instituții, locuințe etc.; consumul de energie termică folosită pentru încălzirea spațiilor din clădiri industriale, instituții, locuințe etc..	ANRE
Consum tehnologic	Consum de energie termică pentru scopuri tehnologice.	ANRE
Consumator de energie termică	Persoană fizică sau juridică ce utilizează pentru uzul propriu și eventual pentru un alt scop pe bază de contract energia termică în instalațiile sale, legate nemijlocit la instalațiile unui furnizor.	ANRE
Consumator inclusi de energie electrică	Consumatorul de energie electrică, care din motive de configurație a rețelei, este obligat să contracteze furnizarea energiei cu un furnizor.	ANRE
Consumator de tip urban	Consumatorul care utilizează energia termică pentru încălzirea locuinței, a birourilor instituțiilor, a obiectivelor social-culturale, a spațiilor comerciale și pentru prepararea apei calde de consum.	ANRE
Consumator industrial și similar de energie electrică	Consumatorul care folosește energia electrică, în principal, în domeniul extragerii de materii prime, fabricării unor materiale sau prelucrării materiilor prime, a materialelor sau a unor produse agricole în mijloace de producție sau bunuri de consum. Prin asimilare, santierelor de construcții, stațiile de pompare, inclusiv cele pentru irigații, unitățile de transporturi feroviare, rutiere, navale și aeriene și altele asemenea se consideră consumatori industriali.	ANRE
Coroana de pietris	Sucesiune de straturi de pietris și nisip margaritar realizată în spațiul dintre gaura de foraj și coloana filtrantă.	STAS 10808-85
Corp de încălzire	Element component al unei instalații de încălzire, care cedează căldura aerului din încăpere.	STAS 4369-81
Cos de fum	Partea verticală a instalației de evacuare a gazelor de ardere prin care acestea sunt evacuate în atmosferă.	STAS 4369-81
Cos de ventilare	Canal de aer vertical în care, de regulă, circulația aerului se realizează prin tiraj natural.	STAS 4369-81
Crepina de filtru	Piesa prefabricată care intră în alcatuirea unor tipuri de drenaje de mare rezistență, pentru a asigura distribuția uniformă a apei și a aerului de spălare la filtre rapide, precum colectarea apei filtrate.	STAS 10808-85
Crip de captare	Construcție permeabilă așezată sub nivelul minim al apei unui rau sau lac, în scopul protejării sorbului de captare, pentru captare continuă a apei.	STAS 10808-85
CT	Centrală termică.	ANRE
CTE	Centrală electrică care utilizează combustibil fosil.	ANRE
Culoar de trecere (de	Suprafața terestră situată de-a lungul liniei electrice și spațiul	ANRE

functionare) a liniei electrice	atmosferic de deasupra sa in care se impun restrictii din punctul de vedere al coexistentei liniei cu elementele naturale, obiectele, constructiile, cu instalatiile etc., situate in acest spatiu.	
Cumparator de energie electrica	Agent economic inregistrat la Operatorul Comercial la aceasta categorie care cumpara energie electrica de pe piata pentru a fi utilizata in scopuri proprii si/sau pentru a fi revanduta.	ANRE
Curatirea filtrelor lente	Operatie de indepartare periodica a membranei biologice formate la suprafata nisipului din cuvele filtrelor lente.	STAS 10808-85
Curba caracteristica a retelei	Reprezentare grafica a relatiei dintre debitul de fluid din retea si pierderile de sarcina pe circuitul cel mai dezavantajos al retelei.	ANRE
Curba de pompare a putului	Diagrama ce exprima relatia dintre debitul extras dintr-un put si coborarea corespunzatoare a nivelului apei, obtinuta pe baza rezultatelor probelor efective de pompare.	STAS 10808-85
Curba de sarcina electrica	Variatia sarcinii electrice in functie de timp.	ANRE
Curba de sedimentare	Diagrama – stabilita in conditii normate – ce exprima variatia in timp a cantitatii de suspensii depuse, raportata la cantitatea de suspensii din proba de apa.	STAS 10808-85

Index **D**

Termen	Definitie	Sursa
DASF	Dispozitiv pentru descarcare automata a sarcinii la scaderea frecventei.	ANRE
DASU	Dispozitiv pentru descarcare automata a sarcinii la scaderea tensiunii.	ANRE
“de regula”	Indica faptul ca prevederile respective trebuie sa fie aplicate in majoritatea cazurilor, iar nerespectarea prevederii este admisa numai cu aratarea detailata a cauzelor care justifica acest lucru.	ANRE
Debit capabil al putului	Debitul maxim ce poate fi obtinut dintr-un put de captare in conditii normale de exploatare, astfel ca vitaza apei la intrarea in coloana filtranta sa nu conduca la innisiparea putului.	STAS 10808-85
Debit de calcul	Debit folosit pentru dimensionare insectiuni de calcul in circuitul apei.	STAS 10808-85
Debit de incendiu	Debit necesar pentru prevenirea si combaterea incendiului.	STAS 10808-85
Debit lunar	Cantitatea de apa necesara in timpul unei luni raportata la unitatea de timp, exprimata in metri cubi pe secunda, litri pe secunda sau metri cubi pe ora.	STAS 10808-85

Debit lunar mediu	Debit reprezentand media debitelor lunare intr-o perioada de calcul considerata.	STAS 10808-85
Debit orar	Cantitatea de apa necesara in timpul unei ore raportate la unitatea de timp, exprimata in metri cubi pe secunda, litri pe secunda sau metri cubi pe ora.	STAS 10808-85
Debit orar maxim	Cel mai mare debit orar dintr-o perioada de timp considerata (de regula un an).	STAS 10808-85
Debit oara mediu	Debit reprezentand media debitelor orare dintr-o perioada de calcul considerata (de regula un an)	STAS 10808-85
Debit pentru refacerea rezervei de incendiu	Debit de apa necesar pentru umplerea unui volum de apa egal ce rezerva de incendiu, in perioada de timp normata.	STAS 10808-85
Debit zilnic	Cantitatea de apa necesara in timpul unei zile, raportata la unitatea de timp, exprimata in metri cubi pe secunda, litri pe secunda, metri cubi pe ora sau metri cubi pe zi.	STAS 10808-85
Debit zilnic maxim	Cel mai mare debit zilnic dintr-o perioada de timp considerata (de regula un an).	STAS 10808-85
Debit zilnic mediu	1 Produsul dintre debitul zilnic specific si numarul unitatilor folosintei. 2 Debit reprezentand media debitelor zilnice dintr-o perioada de timp considerata (de regula un an).	STAS 10808-85
Debit zilnic mediu specific	Debit reprezentand media debitelor zilnice intr-o perioada de timp suficient de mare pentru a fi considerata ca valoare medie, raportata la capacitatea caracteristica folosintei: materie prima, utilaj tehnologic, incendiu, suprafata irigata etc.	STAS 10808-85
Decantor	Constructie si instalatiile anexe in care se realizeaza separarea prin sedimentare a suspensiilor din apa.	STAS 10808-85
Decantor cu etaj	Decantor pentru apa de canalizare in care se realizeaza separarea suspensiilor din apa la partea superioara si fermentarea namolului retinut la partea inferioara.	STAS 10808-85
Decantor lamelar	Decantor in care separarea suspensiilor din apa se asigura prin realizarea curgerii laminare a apei printr-un element constructiv specific, modulul lamelar.	STAS 10808-85
Decantor orizontal – longitudinal	Decantor de forma dreptunghiulara in plan, in care apa circula pe directie orizontala, de-a lungul decantorului.	STAS 10808-85
Decantor primar	Decantor folosit pentru retinerea suspensiilor in treapta de epurarea mecanica a statiei de epurare; in statii de epurare cu bazine de aerare, decantorul primar primeste namolul in exces.	STAS 10808-85
Decantor secundar	Decantor folosit pentru retinerea namolului rezultat in treapta de epurare biologica a statiei de epurare.	STAS 10808-85
Decantor suspensional	Decantor cu circulatia ascensionala a apei, in care retinerea suspensiilor din apa bruta se face la trecerea acesteia printr-un strat suspensional de namol, format din	STAS 10808-85

	suspensiile flocluate si retinute anterior.	
Decantor vertical	Decantor in care circulatia apei in compartimentul de limpezire se face vertical, ascendent.	STAS 10808-85
Dedurizarea apei	Totalitatea proceselor fizico-chimice prin care se indeparteaza – total sau partial- compusii chimici ce provoaca duritatea apei.	STAS 10808-85
Deferizarea apei	Totalitatea procedeelor fizico-chimice prin care se reduce, pana la limita ceruta, continutul de compusi ai fierului dinn apa bruta.	STAS 10808-85
Deficit de oxigen	Diferenta dintre concentratia oxigenului dizolvat la saturare in apa siconcentratia existenta, in aceleasi conditii de presiune, temperatura etc.	STAS 10808-85
Deflector	Dispozitiv ce se prevede la capatul unui canal de ventilare naturala cu scopul de a active tirajul sub actiunea vantului.	STAS 4369-81
Degazor	Agregat utilizat pentru eliminarea gazelor din apa de alimentarea cazanelorsau din apa de adaos a retelelor termice.	STAS 4369-81
Demanganizarea apei	Totalitatea procedeelo fizico-chimice prin care se elimina, pana la limita ceruta, continutul de compusi de mangan din apa bruta.	STAS 10808-85
Demineralizarea apei	Sucesiune de procese fizico-chimice prin care se realizeaza reducerea, pana la limita ceruta, a continutului de saruri minerale dizolvate.	STAS 10808-85
Denitrificarea apei	Ansamblu de procese fizice, chimice si biologice prin care se realizeaza reducerea nitritilor si nitratilor din apa epurata, cu ajutorul bacteriilor denitrificatoare, pana la amoniu sau azot molecular.	STAS 10808-85
Denivelarea apei in strat	Diferenta de cota – masurata in acelasi punct topografic – dintre nivelul hidrostatic si cel hidrodinamic, in conditii de drenara artificiala a stratului acvifer.	STAS 10808-85
Deranjament	Eveniment accidental care conduce la intreruperea consumatorilor alimentati din reseaua de joasa tensiune (sub 1 kV).	ANRE
Deshidratarea namolului	Operatie prin care se realizeaza reducerea umiditatii namolului.	STAS 10808-85
Desulfurizarea apei	Totalitatea procedeelor fizico-chimice prin care se reduce continutului de sulfuri si hidrogenul sulfurat din apa pana la limita ceruta.	STAS 10808-85
Dezaerisirea instalatiei	Operatie de evacuare a aerului dintr-o instalatie de incalzire centrala.	STAS 4369-81
Dezamorsare	Fenomenul de intrerupere a circulatiei apei printr-o instalatie ce functioneaza cu vacuum (sifon, pompa amorsata) ca urmare a patrunderii aerului in cantitate mai mare decat aceea care poate fi evacuat in mod normal de catre instalatie.	STAS 10808-85

Dezincrustare	Operatie de indepartare a crustei de saruri depuse pe peretii partilor componente ale instalatiilor prin care circula apa cu duritate mare.	STAS 10808-85
Dezinfectarea apei	Operatie de distrugere a germenilor patogeni si a celorlalte organisme daunatoare sanatatii si de reducerea numarului de germeni saprofiti din apa, pana la indeplinirea conditiilor de potabilitate.	STAS 10808-85
Deznisiparea apei	Operatie de limpezire partiala a apei prin indepartarea nisipului continut.	STAS 10808-85
Deznisiparea putului	Ansamblu de operatii prin care se realizeaza indepartarea nisipului fin din zona exterioara a putului de captare, imediat invecinata coloanei de filtru, sau a nisipului colectat in piesa de fund a putului.	STAS 10808-85
Diametru economic	Marimea diametrului unei conducte pentru care, in conditii date, suma cheltuielilor totale anuale de investitie si exploatare este minima.	STAS 10808-85
Difuzor	Piesa speciala montata pe o conducta sau canal de aer pentru masurarea continua a sectiunii de trecere a fluidului in sensul sau de scurgere.	STAS 4369-81
Dispecer de distributie	Treapta de conducere prin dispecer care, prin atributiile sale, realizeaza planificarea operationala si programarea operativa, asigura autoritatea de conducere operativa si comanda operativa asupra echipamentelor si instalatiilor din retelele electrice de distributie, in conformitate cu Ordinul de impartire a autoritatii de conducere operativa asupra instalatiilor.	ANRE
Dispecerizare SEN	Aplicarea in conditii operative (in timp real) a programarii cu asigurarea conditiilor tehnice de securitate si calitate a functionarii SEN.	ANRE
Disponibilitate	Probabilitatea ca la un anumit moment un dispozitiv sa se gaseasca in stare de functionare.	ANRE
Disponibilitate orara	Puterea maxima ofertata pe durata unei ore de un producator, pentru o unitate dispecerizabila de productie a energiei electrice.	ANRE
Disputa	Diferend ce poate apare intre participantii la piata privitor la notele de regularizare.	ANRE
Distribuitor de energie electrica	Persoana juridica, titulara a unei licente de distributie si detinatoare a unei retele electrice situata intr-un anumit perimetru, cu niveluri de tensiuni pana la 110 kV inclusiv, ce asigura alimentarea cu energie electrica a consumatorilor situati in acel perimetru.	ANRE
Distribuitor	Conducta scurta de diametru mare, prevazuta cu racorduri prin care se repartizeaza debitul de agent termic de la o sursa diferitelor ramuri ale unei instalatii.	ANRE
Distributie	Transmiterea energiei electrice sau termice in scopul vanzarii ei la consumatori.	ANRE

Distributie de energie electrica	Activitate organizata pentru transmiterea energiei electrice prin retelele cu tensiunea de cel mult 110 kV de la transportator sau producatori pana la instalatiile consumatorilor finali de energie electrica.	ANRE
Distribuator de aer	Element al instalatiei de ventilare, cu diferite elemente constructive, astfel incat sa asigure distributia uniforma a aerului.	STAS 4369-81
Distribuator de energie termică	Operatorul, titular al unei licențe de distribuție a energiei termice, care asigură distribuția energiei termice pentru încălzire și/sau pentru prepararea apei calde de consum de la o stație termică la utilizatorii de energie.	ANRE
Distributia apei	Ansamblu de constructii si operatii prin care se asigura transportul apei de la rezervoare la racordurile folosintelor de apa, cantitatea, de calitatea si la presiunea ceruta.	STAS 10808-85
Distribuția și furnizarea energiei termice	Reprezintă activitatea prin care energia termică se preia de la producător sau transportator și, după transformare și procesare, se livrează la utilizator.	ANRE
Dren	Constructie hidrotehnica cu dimensiunea principala dezvoltata pe orizontala, realizata in scopul captarii apei dintr-un strat acvifer de mica adancime, pentru coborarea nivelului apei subterane, pentru eliminare apei de infiltratie sau de la platformele de uscate a namolului.	STAS 10808-85
Drenaj de mare rezistenta	Amenajare constructiva a partii inferioare a unui filtru rapid, a carei caracteristica principala este asigurarea unei distributii uniforme a apei, sau apei si aerului de spalare, in scopul indepartarii suspensiilor retinute in stratul filtrant.	STAS 10808-85
Dulap de climatizare	Agregat alcatuit din aparatele si dispozitivele necesare tratarii complexe a aerului si vehicularii lui, inchise intr-o carcasa comuna, servind la climatizarea locala a unei incaperi.	STAS 4369-81
Durata fermentarii namolului	Intervalul de timp necesar pentru mineralizarea a cel putin 50 % din substantele organice putrescibile continute in namolul supus fermentarii.	STAS 10808-85
Durata ploii de calcul	Intervalul de timp in care apa din precipitatii cazuta pe suprafata bazinului de canalizarre ajunge din punctul cel mai indepartat in sectiunea de calcul a colectorului.	STAS 10808-85
Duritatea apei	Caracteristica chimica si calitativa data apei de prezenta in stare dizolvata a sarurilor metalelor nealcaline, in special a celor de Ca si Mg.	STAS 10808-85
Dus de aer	Sistem de ventilatie locala prin refulare, care realizeaza un jet de aer cu viteze si temperaturi astfel stabilite, incat sa creze conditiile de microclimat in anumite zone de lucru.	STAS 4369-81
Duza de pulverizare	Dispozitiv prevazut cu un orificiu foarte mic, parte componenta a unui registru de pulverizare, care realizeaza dispersarea unui lichid sub forma de picaturi	STAS 4369-81

Index **E**

Termen	Definitie	Sursa
Echicurent	Circulatia in acelasi sens a doua fluide care isi pastreaza starea de agregare initiala.	STAS 4369-81
Echilibrare hidraulica	Operatie avind drept scop realizarea unor pierderi de sarcina egale pe toate ramurile alimentate dintr-un nod al retelei, in conditiile circulatiei debitelor de calcul.	STAS 4369-81
Echipament de masurare	Aparatura si ansamblul instalatiilor care servesc la masurarea puterii si energiei electrice schimbate intre participantii la piata energiei electrice.	ANRE
Echipament de măsurare	aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor agenților termici, a puterii și a cantității de energie termica;	ANRE
Echipament de telemecanica	Echipament format din aparatura pentru post dispecer si pentru posturi controlate destinat sa realizeze functiuni telemecanice, in cadrul unei instalatii de telemecanica.	ANRE
Eficienta filtrului	Raportul dintre diferanta concentratiilor de impuritati inainte si dupa filtrare si concentratia de impuritati inainte de filtrare.	STAS 4369-81
Elevator de amestec	Dipozitiv functionand pe principiul injectiei, utilizat la amestecarea apei fierbinti cu apa calda din instalatia interioara de incalzire.	STAS 4369-81
Emisie	Transferul poluantilor în atmosfera către un receptor (omul si factorii sistemului sau ecologic, bunuri materiale etc.). Prin norme de emisie: norme privind valorile concentratiilor maxime admisibile ale unor substante poluante în atmosfera.	ANRE
Emisie de poluanti	Eliminarea în atmosfera a unor poluanti solizi lichizi sau gazei din surse punctiforme sau de suprafata. Prin norme de limitare preventivă a emisiilor: norme privind valorile concentratiilor maxime de poluanti admise a fi eliminate în atmosfera de către diferitele activități antropice.	ANRE
Emisii excesive	Sunt considerate ca fiind excesive, imisiile care depășesc de cel puțin 3 ori una sau mai multe dintre concentratiile maxime admisibile, stabilite prin standard de stat. În situatia în care pentru un poluant nu este fixată valoarea limita, imisiile sunt considerate ca fiind excesive, atunci când din observatii, măsurători sau anchete rezulta ca: a) ameninta sănătatea oamenilor si a animalelor, vegetatia, biocenozele si biotopurile lor; b) incomodeaza sensibil comunități umane; c) aduc prejudicii constructiilor; d) aduc prejudicii solului, vegetatiei sau calității apelor.	ANRE
Epuisment	Operatie de coborare artificiala a nivelului apei din sol, prin	STAS 10808-85

	evacuarea fortata a acesteia.	
Epurare biologica	Proces de epurare in care sunt retinute substantele organice din apa epurata in treapta mecanica, prin oxidare biochimica aeroba.	STAS 10808-85
Epurare chimica	Proces de epurare cu ajutorul substantelor chimice adecvate.	STAS 10808-85
Epurare locala	Epurarea apei de canalizare in sisteme locale, in vederea recircularii, reutilizarii, protejarii retelei de canalizare, evitarii inrautatii proceselor finale de epurare sau evacuarii in receptorul natural.	STAS 10808-850
Epurare mecanica	Proces de epurare prin care se realizeaza, in principal, separarea gravitationala a suspensiilor din apa de canalizare si prelucrarea namolului retinut.	STAS 10808-85
Epurarea apei	Sucesiune de procedee tehnologice prin care sunt retinute, neutralizate si indepartate elementele impurificatoare din apa de canalizarea.	STAS 10808-85
Eutrofizarea apei	Inrautatirea, in timp, a calitatii apei si cresterea productiei de biomasa ca urmare a imbogatirii – naturale sau artificiale – in substante nutritive (N,P,K).	STAS 10808-85
Evacuarea aerului	Operatie de indepartare libera sau fortata a aerului dintr-un spatiu ventilat sau dintr-o instalatie de ventilare.	STAS 4369-81
Evaluare	Orice metodă utilizată pentru măsurarea, calcularea, prognozarea sau estimarea nivelului unui poluant în aerul înconjurător.	ANRE
Energie electrica transportata	Cantitatea de energie electrica activa pentru care se asigura serviciul de transport, masurata in punctul (punctele) de livrare in reseaua electrica de transport.	ANRE
Energizare in vederea restaurarii functionarii SEN	Procedura de punere sub tensiune a elementelor de retea intr-o ordine prestabilita de restaurare, din grupuri generatoare cu capacitate de pornire fara alimentare din sistem (cu surse proprii de pornire) sau dintr-un sistem electroenergetic vecin.	ANRE
Executanti (agent economic de executie)	Partea contractanta care realizeaza lucrarea.	ANRE
Exploatare	Ansamblul de operații și acțiuni executate pentru asigurarea continuității proceselor de producere, transport și distribuție a energiei termice în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare și constau din executarea controlului curent, manevrelor și din lucrări de întreținere curentă în instalații.	ANRE

Index F

Termen	Definitie	Sursa
Fanta	Gura de aer (pentru introducere sau aspiratie) de forma dreptunghiulara, in care raportul dintre lungimea si latimea	STAS 4369-81

	sectiunii este mai mare de 10.	
Fermentarea anaeroba a namolului	Proces tehnologic de descompunere in compusi stabili a substantelor organice complexe biodegradabile din namolul rezultat la epurare, cu ajutorul bacteriilor anaerobe.	STAS 10808-85
Fiabilitate	Proprietatea unui dispozitiv de a indeplini o functie impusa in conditii date, intr-un interval de timp dat.	ANRE
Filtru	Constructia si instalatiile anexe in care se realizeaza filtrarea apei.	STAS 10808-85
Filtrarea apei	Procedeu de limpezire avansata a apei prin trecerea acesteia printr-un strat de material poros, denumit strat filtrant, ales in concordanta cu scopul propus.	STAS 10808-85
Filtru biologic	Filtru in care oxidarea substantelor organice se realizeaza cu ajutorul bacteriilor aerobe care se dezvoltă pe membrana de namol ce se formeaza pe materialul granular de umplutura, udă intermitent cu apa uzata si aerat in permanenta.	STAS 10808-85
Filtru cu carbune	Filtru functionand, de obicei, sub presiune, la care stratul filtrant este format din granule de carbune activ, care foloseste pentru retinerea prin absorbtie a gazelor (Cl, H ₂ S) sau a altor substante organice (fenoli etc.) continute in apa limpezita in prealabil.	STAS 10808-85
Filtru cu schimbatori de ioni	Filtru rapid functionand, de obicei, sub presiune, la care stratul filtrant format din schimbatori de ioni, servește la retinerea ionilor unor elemente chimice dezvoltate in apa.	STAS 10808-85
Filtru de aer	Aparat component al unei instalatii de ventilare avand rolul de a retine particulele aflate in suspensie in aer.	STAS 4369-81
Filtru de marmura	Filtru a carui strat filtrant format din marmura granulara reduce continutul de bioxid de carbon si crește duritatea apei tratate.	STAS 10808-85
Filtru invers	Sucesiune artificialasau naturala de strate filtrante cu dimensiuni crescatoare ale granulelor in sensul de curgere a apei, care nu permite antrenarea materialului solid de către curentul de apa.	STAS 10808-85
Filtru lent	Filtru in care apa circula cu o viteza redusa (3...5 m/zi), efectul de filtrare realizandu-se aproape in tot stratul filtrant.	STAS 10808-85
Filtru presa	Utilaj folosit pentru deshidratarea fortata, prin presare, a namolului.	STAS 10808-85
Filtru rapid	Filtru in care apa circula cu o viteza mare (5...10 m/h), retinerea suspensiilor realizandu-se aproape in tot stratul filtrant.	STAS 10808-85
Filtru ultrarapid	Filtru rapid de constructie specila, functionand, de obicei, sub presiune, in care viteza apei este 3...10 ori mai mare decat intr-un filtru rapid, realizand o limpezire partiala a apei care poate fi foloita in scopuri industriale.	STAS 10808-85
Filtru vacuum	Utilaj folosit pentru deshidratarea namolului prin vacuumare.	STAS 10808-85

Floculare	Proces fizico-chimic de formare a flocoanelor din suspensie coloidală destabilizată, în vederea limpezirii rapide a apei.	STAS 10808-85
Flotație	Proces de separare a particulelor solide de dimensiuni mici din apă, prin mărirea capacității lor de plutire cu ajutorul bulelor fine de aer injectat în apă, bule care se fixează pe particule.	STAS 10808-85
Florizarea apei	Proces tehnologic prin care se realizează introducerea unei cantități controlate de fluor în apă potabilă, în scopul prevenirii producerii carilor dentare.	STAS 10808-85
Fluxul apei	Circulația apei – caracterizată cantitativ și calitativ – de-a lungul proceselor de folosire în cadrul sistemului de alimentare cu apă și canalizare.	STAS 10808-85
Folosința de apă	Unitate cu caracter social sau economic, care, pentru desfășurarea activității sale, utilizează apa dintr-un sistem de laimentare cu apă.	STAS 10808-85
Fosa septică	Construcție subterană în care se colectează și se epurează parțial (în principal, mecanic) apele uzate menajere de la folosințe mici, izolate.	STAS 10808-85
Frecvența ploii	Numărul de ploi de o anumită durată și o anumită intensitate care se produc, în medie, într-un anumit număr de ani.	STAS 10808-85
Funcționare în paralel (Funcționare în sincronism)	Stare de funcționare a unui ansamblu de grupuri generatoare interconectate printr-o rețea.	ANRE
Furnizare	Activitatea de comercializare a energiei electrice și/sau termice.	ANRE
Furnizor de energie termică	Operatorul, titular al unei licențe de furnizare/comercializare a energiei termice, care asigură, în baza unui contract, vânzarea energiei termice către utilizatori și încasarea contravalorii acesteia.	ANRE
Furnizor de servicii de sistem	Participant la piața care asigură pe baza de contract sau la cererea Operatorului de sistem servicii de sistem.	ANRE
Furnizor de energie electrică și/sau termică	Persoana juridică, titular al unei licențe de furnizare, care asigură alimentarea cu energie electrică și/ sau termică a unui sau mai multor consumatori, pe baza unui contract de furnizare.	ANRE

Index **G**

Termen	Definiție	
Galerie de conducte	Spatiu în care sunt instalate în mod organizat toate conductele și armaturile necesare funcționării unui obiect.	STAS 10808-85
Galerie drenantă	Dren de captare cu dimensiuni ale secțiunii care permit	STAS 10808-85

	vizitarea pe toata lungimea.	
Galerie edilitara	Constructie vizitabila, pentru amplasarea in comun a retelelor edilitare (de apa, canalizare, termoficare, telefonie etc.).	STAS 10808-85
Garantie financiara	Raspunderea de plata asumata de o institutie specializata in numele unui participant la piata de energie electrica, care va efectua plati in cazul in care acel participant nu o poate face.	ANRE
Gazometru	Recipient etans cu volum variabil in care se inmagazineaza gaze la presiune joasa.	STAS 10808-85
Generator de aer cald	Agregat de combustie proprie utilizat de la incalzirea cu aer cald a unor spatii mari.	STAS 4369-81
Gestiunea energiei termice	Totalitatea activitatilor de inregistrare si urmarire a livrarilor de agenti termici – abur, apa fierbinte si apa calda – la consumatorii finali, cu referire la cantitate, calitate, grad de asigurare conform prevederilor contractuale.	ANRE
Gospodarie de combustibil	Totalitatea constructiilor si instalatiilor realizate in scopul alimentarii continue, in conditii corespunzatoare, a unei centrale in care energia chimica a combustibililor se transforma in energie termica.	ANRE
Gospodarie de reactivi	Ansamblu de constructii si instalatii grupate convenabil, in care se realizeaza depozitarea reactivilor, prepararea solutiilor si dozarea acestora in apa supusa tratarii sau epurarii.	STAS 10808-85
Grad de asigurare al folosintei	Probabilitatea ca debitele sursei, in sectiunea de preluare a apei, sa fie egale sau mai mari decat debitul cerintei de apa.	STAS 10808-85
Grad de asigurare dupa durata	Grad de asigurare exprimat prin raportul dintre durata totala cumulata a perioadelor in care cerinta poate fi integral satisfacuta (fara intreruperi sau restrictii) si durata totala, suficient de mare, luata in considerare pentru determinarea regimului hidrologic al sursei.	STAS 10808-85
Grad de asigurare dupa frecventa	Grad de asigurare exprimat prin raportul dintre numarul de ani in care cerinta de apa poate fi integral satisfacuta (fara intreruperi sau restrictii) si numarul total de ani, suficient de mare, luati in considerare pentru determinare regimului hidrologic al sursei.	STAS 10808-85
Grad de asigurare dupa volum	Grad de asigurare exprimat prin raportul dintre volumul total care poate fi efectiv luat din sursa pe intraga perioada, suficient de mare, luata in considerare pentru determinarea regimului hidrologic al acestei si volumul total al cerintei pe aceeasi perioada.	STAS 10808-85
Grad de epurare	Indicator de eficienta a epurarii exprimat prin raportul dintre concentratia sau cantitatea de substante retinute si concentratia sau cantitatea totala existenta in apa ed canalizare, la inceputul procesului.	STAS 10808-85

Grad de expandare	Raportul dintre inaltimea maxima a nisipului dintr-un filtru rapid in timpul spalarii si grosimea stratului de nisip in timpul filtrarii.	STAS 10808-85
Grad de asigurare in furnizare	Nivel procentual de asigurare a energiei termice necesara consumatorului intr-un interval de timp, precizat in anexa la contractul de furnizare a energiei termice.	ANRE
Grad de limpezire	Raportul dintre cantitatea de suspensii retinuta si cantitatea totala de suspensii existenta in apa supusa limpezirii.	STAS 10808-85
Grad de recirculare	Raportul dintre cantitatea de apa recirculata si necesarul de apa, exprimat in procente.	STAS 10808-85
Grad de umplere	Raportul dintre inaltimea maxima a apei care curge cu nivel liber intr-un canal inchis si inaltimea sectiunii canalului.	STAS 10808-85
Gradul de deschidere a pietei energiei	Pondere procentuala a consumului consumatorilor eligibili in consumul total (final) de energie electrica al tarii (realizat in anul precedent); se stabileste de Guvern.	ANRE
Gratar	Constructie realizata din bare – de obicei metalice – asezata in calea unui curent de apa, in scopul retinerii plutitorilor mari, ccare pot stanjenii functionarea constructiilor din aval.	STAS 10808-85
Grup (generator)	Ansamblu de masini rotative destinat sa transforme energia de alta forma in energie electrica.	ANRE
Grup de masurare a energiei electrice	Ansamblu format din transformatoarele de masurare si contorul aferent masurarii cantitatilor de energie electrica tranzactionata.	ANRE
Gura de aer	Dipozitiv al instalatie de ventilare prin care aerul este refulat (sau aspirat) in (sau dintr-un) spatiu ventilat	STAS 4369-81
Gura de captare	Gura de aer prevazuta in imediata apropiere a surselor de degajari nocive, de obicei lateral fata de acestea.	STAS 4369-81
Gura de scurgere	Constructie prin care, apele meteorice sau de spalare colectate de pe o suprafata de teren amenajata (strada, piata, spatiu verde, incinta industriala etc.) sunt introduse in retea de canalizare.	STAS 10808-85
Gura de varsare	Constructie prevazuta pe canalul colector la locul de racordare cu receptorul, in scopul asigurarii conditiilor optime de evacuare a apelor transportate de colector si protejarii malurilor.	STAS 10808-85
Gura de zapada	Constructie subterana prin care, zapada colectata de pe suprafete circulabile, se introduce in retea de canalizare.	STAS 10808-85

Index H

Termen	Definitie	Sursa
Hidrant exterior	Armatura care permite preluarea apei din retea, in diferite scopuri, in conditii de asigurare a calitatii apei si protejarii conductei de legatura	STAS 10808-85
Hidroclon	Separator de praf in care praful este retinut ca urmare a barbotarii apei si traseului sicanat al aerului	STAS 4369-81
Hidroelevator	Pompa fara piese in miscare, in care energia lichidului transportat se maresta prin adaugare energiei cinetice a unui luid motor.	STAS 10808-85
Hota	Dipozitiv de aspiratie locala alcatuit dintr-o gura de aer situata deasupra sursei de degajari nocive, un confuzor si un canal de evacuarea noxelor in exterior.	STAS 4369-81

Index I

Termen	Definitie	Sursa
Iaz biologic	Bazin natural sau artificial, de adancime relativ redusa, in care se realizeaza epurarea biologica a apei uzate.	STAS 10808-85
Iaz de decantare	Bazin de decantare executat prin bararea unei depresiuni naturale in vederea retinerii suspensiilor din apa uzata, incarcata in special cu suspensii minerale.	STAS 10808-85
Imbunatatirea calitati	Actiuni intreprinse in intreaga organizatie pentru cresterea eficacitatii si eficientei activitatilor si proceselor in scopul de a asigura avantaje sporite atat pentru organizatie cat si pentru clientii acesteia.	ANRE
Impurificarea apei	Inrautatirea calitatii apei prin raport de elemente de natura fizica, chimica, radiochimica, biologica etc. daunatoare pentru flora, fauna si utilizatorii apei.	STAS 10808-85
Impurificator biodegradabil	Substanta impurificatoare care poate fi transformata in compusi mineralizati de catre microorganisme, in prezenta oxigenului.	STAS 10808-85
Incident	Perturbatie accidentala care apare in instalatiile de productie a energiei electrice si termice, in retelele de transport si de distributie a energiei electrice cu tensiunea peste 1 kV, care se manifesta prin modificarea starii anterioare a ansamblurilor functionale, prin abateri ale parametrilor functionali ai acestora, in afara limitelor prevazute prin reglementari sau contracte, sau prin reduceri ale puterii electrice produse pe centrala sau pe grupuri energetice, indiferent de efectul lor asupra consumatorilor si indiferent de momentul in care se produc.	ANRE

Indicatori de impurificare a apei	Caracteristica de ordin calitativ fizic, chimic, biologic si microbiologic care serveste la definirea calitatii apei.	STAS 10808-85
Indicatori de performanță generali	Parametri ai serviciului de furnizare pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate urmărite la nivelul furnizorilor și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență în cazul nerealizării parametrilor.	ANRE
Indicatori de performanță garantați	Parametri ai serviciului de furnizare a căror niveluri minime de calitate se stabilesc și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență sau contractele de furnizare în cazul nerealizării lor.	ANRE
Informatii confidentiale	Informatii de orice natura privitoare la o societate comerciala, declarate de aceasta ca nu pot deveni publice.	ANRE
Informatii privilegiate	Informatii confidentiale, cu caracter precis, privitoare la una sau mai multe societati comerciale, care, daca sunt facute publice, pot afecta deciziile.	ANRE
Infrastructuri destinate transporturilor	Drumuri, aeroporturi, cai ferate, tunele rutiere si feroviare, precum si alte instalatii la care efluentii gazosi sunt evacuati în mediul înconjurator, fără a fi colectati.	ANRE
Indicatori de performanta garantati	Parametrii ai serviciului de furnizare a caror niveluri minime de calitate se stabilesc si in cazul in care nu se respecta sunt prevazute penalizari in licenta sau in contractele de furnizare.	ANRE
Indicatori de performanta generali	Parametrii ai serviciului de furnizare pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate urmarite la nivelul furnizorilor si pentru care nu sunt prevazute penalizari in licenta sau in contractele de furnizare in cazul nerealizarii parametrilor.	ANRE
Indicatorul "minute sistem" (MS)	Parametru de performanta al serviciului de transport care estimeaza durata medie de intrerupere anuala prin raportare la vârful de consum anual: [minute sistem] unde: <i>EN</i> – este energia nelivrata datorita intreruperilor serviciului de transport, in MWh/an; <i>PV</i> – vârful anual de consum, in MW.	ANRE
Indice de cogenerare	Raportul dintre energia electrica produsa prin destinderea in turbina a aburului extras pe o priza si energia termica livrata cu acesta (kWh / kWh _t).	ANRE
Inhibitor de fermentare a namolului	Substanta care impiedica sau intarzie fermentarea namolului.	STAS 10808-85
Inregistrare	Document care furnizeaza dovezi obiective ale activitatilor efectuate sau ale rezultatelor obtinute.	ANRE

Instalatie	Unitate tehnică staționară în care se desfășoară unul sau mai multe procese tehnologice și orice alte activități direct asociate cu acestea și care prin emisiile lor pot avea impact asupra calității mediului.	ANRE
Instalatie de alimentare (bransament – la joasa tensiune – și racord la medie și înalta tensiune)	Instalatia electrica prin care se face legatura dintre rețeaua furnizorului, în punctul de racordare și instalatia consumatorului în punctul de delimitare.	ANRE
Instalatie de alimentare cu energie termica	Totalitatea instalatiilor de producere, transport și distributie a energiei termice executate în scopul asigurării consumatorului cu aceasta.	ANRE
Instalatie de climatizare	Instalatie destinata climatizării încăperilor, alcătuita dintr-un ansamblu de aparate, dispozitive, mașini, canale de aer.	STAS 4369-81
Instalatie de climatizare aer-apa	Instalatie de climatizare, de obicei de înalta presiune, la care aparatele locale sunt alimentate cu aer și apa	STAS 4369-81
Instalatie de climatizare locala	Instalatie de climatizare în care prepararea aerului necesar se face în încăperea climatizata, cu ajutorul agregatelor locale.	STAS 4369-81
Instalatie de climatizare numai cu aer	Instalatie de climatizare, de obicei de înalta presiune, la care aparatele locale sunt alimentate numai cu aer.	STAS 4369-81
Instalatie de descetare	Instalatie de ventilare având rolul de a împiedica formarea cetei într-o zonă a încăperii cu umiditate relativă ridicată.	STAS 4369-81
Instalatie de desprafuire	Instalatie servind la extragerea prafului dintr-o încăpere sau încănta cu degajări importante de materiale pulverulente și la transportul lui la separatoare, pentru a fi apoi eliminate din instalatie.	STAS 4369-81
Instalatie de producere a energiei termice	Totalitatea instalatiilor care produc abur, apă fierbinte sau apă caldă.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire centrala	Instalatie de incalzire la care căldura produsă de o sursă unică este utilizată de mai mulți consumatori cu amplasamente diferite de cel al sursei.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire cu aer cald	Instalatie de incalzire în care necesarul de căldură al încăperii este asigurat de aer cald.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire cu corpuri statice	Instalatie de incalzire în care necesarul de căldură este asigurat cu corpuri de incalzire, care cedează căldură prin convecție liberă sau prin radiație.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire cu parametrii ridicati (scazuti)	Instalatie de incalzire în care sunt utilizați agenți termici cu parametrii ridicati (scazuti).	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire de garda	Instalatie de incalzire destinata să asigure o temperatură minimă pentru a împiedica formarea condensului, înghețarea, degradarea unor materiale din încăpere.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire inchisa	Instalatie de incalzire care nu e în legatură cu atmosfera.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire locala	Instalatie de incalzire la care sursa de căldură este	STAS 4369-81

	amplasata in incaperea de incalzit.	
Instalatie de incalzire perimetrala	Instalatie de incalzire avind corpurile de incalzire dispuse pe conturul incaperii, in scopul reducerii schimbului de caldura dintre corpul omenesc si elementele de constructie exterioare, reci.	STAS 4369-81
Instalatie de incalzire zonala	Instalatie de incalzire ce asigura temperaturi prescrise numai in anumite zone ale unei incaperi de volum mare.	STAS 4369-81
Instalații de producere a energiei termice	Totalitatea construcțiilor și instalațiilor din centralele termice sau centralele electrice de termoficare, care produc un agent termic: abur, apă fierbinte sau apă caldă.	ANRE
Instalatie de transport si distributie a energiei termice sau retele termice	Ansamblul de conducte, instalatii de pompare si de alte instalatii auxiliare, cu ajutorul carora se transporta, continuu si in regim controlat, energia termica de la producatori la consumatori.	ANRE
Instalatie de transport pneumatic	Instalatie in care materialele solide sunt transportate ca suspensie intr-un current de aer.	STAS 4369-81
Instalații de transformare a energiei termice	Ansamblul instalațiilor prin care se realizează adaptarea parametrilor agenților termici la necesitățile utilizatorilor.	ANRE
Instalatie de utilizare a energiei termice	Receptor care consuma energie termica.	ANRE
Instalatie de ventilare de avarie	Instalatie de ventilare prevazuta sa intre in functiune numai in cazul producerii unor degajari accidentale de substante toxice, inflamabile, explosive, etc.	STAS 4369-81
Instalatie de ventilare de interventie	Instalatie de ventilare care functioneaza in perioadele de interventie la instalatiile tehnologice.	STAS 4369-81
Instalatie de ventilare de inalta presiune	Instalatie de ventilare in care, circulatia aerului facandu-se cu viteze ridicate (18...30m/s), presiunea necesara la ventilator este peste 1,8 kPa.	STAS 4369-81
Instalatie de ventilare de joasa presiune	Instalatie de ventilare in care, circulatia aerului facandu-se cu viteze de sub 12m/s, presiunea necesara la ventilator este de pana la 1,0 kPa.	STAS 4369-81
Instalatie de ventilare de medie presiune	Instalatie de ventilare in care, circulatia aerului facandu-se cu viteze moderate (12...18m/s), presiunea necesara la ventilator este cuprinsa intre 1,0 si 1,8 kPa.	STAS 4369-81
Instalatii noi	Atât instalatiile care urmează a intra în funcțiune, cât și cele existente transformate, dezvoltate sau re tehnologizate, atunci când aceste amenajări conduc la: a) degajarea de emisii mai mari sau diferite de cele anterioare; b) cheltuieli de realizare mai mari decât jumătate din costul unei instalatii similare noi; 5.115. Investitie – înseamnă orice fel de active, detinute sau controlate, direct sau indirect, de un investitor, si	ANRE

	include: a) proprietate tangibilă sau intangibilă, mobilă sau imobilă și drepturi cum ar fi: concesiuni, ipoteci, sechestru și gajuri; b) o societate comercială, acțiuni, părți sociale sau alte forme de participare într-o societate comercială, obligațiuni și alte interese în active ale acesteia; c) creanțe sau pretenții privind prestațiile pe baza contractuală, cu valoare economică și aferente unei investiții; d) proprietate intelectuală; e) venituri; f) orice drept conferit prin lege sau prin contract, sau în virtutea unei licențe și autorizații acordate în baza unei legi pentru a întreprinde o activitate economică în sectorul energetic.	
Intensitate de spălare	Debit de apă sau aer, distribuit, uniform pe unitatea de suprafață a unui filtru rapid, în vederea eliminării prin spălare a suspensiilor reținute în masa de material filtrant.	STAS 10808-85
Intensitatea ploii	Cantitatea de apă meteorică ce cade în unitatea de timp pe unitatea de suprafață.	STAS 10808-85
Intensitatea ploii de calcul	Intensitatea ploii cu o frecvență normală și cu o durată egală cu durata ploii de calcul.	STAS 10808-85
Interconectare (Interconexiune)	Legătura electrică sincronă sau nesincronă între două sau mai multe sisteme electroenergetice.	ANRE
Interval bază de decontare	O perioadă de timp de o oră cu începere din prima secundă a orei oficiale a României.	ANRE
Introducerea aerului	Operație prin care aerul intră liber sau forțat într-un spațiu ventilat sau într-o instalație de ventilare.	STAS 4369-81
Investitor	Inseamnă: a) pentru o parte contractantă: (i) o persoană fizică care are cetățenie sau naționalitatea acelei părți contractante sau are reședință permanentă în acea parte contractantă, în conformitate cu legea aplicabilă a acesteia; (ii) o societate comercială sau altă organizație constituită în conformitate cu legea aplicabilă a acelei părți contractante; b) în legătură cu un stat tert, o persoană fizică, societate comercială sau altă organizație care îndeplinește, mutatis mutandis, condițiile specificate în subparagraful a) pentru	ANRE

	o parte contractantă.	ANRE
Intervenție accidentală	Complex de lucrări ce se execută pentru remedierea deranjamentelor, incidentelor și avariilor ce apar accidental în instalațiile aflate în regim normal de exploatare sau ca urmare a defectelor produse de fenomene naturale deosebite (cutremure, incendii, inundații, alunecări de teren, etc.).	
Imbogățirea artificială a straturilor de apă subterană	Procedeu tehnologic, prin care se realizează infiltrarea apei din surse de suprafață în straturi acvifere, în scopul mării debitului și îmbunătățirii calității apei.	STAS 10808-85
Înălțime de aspirație	Diferența dintre cota axului pompei și cota nivelului apei din bazinul de aspirație, la care se adaugă suma pierderilor de sarcină pe circuitul apei de la bazin la pompa.	STAS 10808-85
Înălțime de aspirație a pompei	Caracteristica de fabricație a pompei care indică valoarea maximă a înălțimii de aspirație la care pompa încă funcționează cu randament bun.	STAS 10808-85
Înălțime geodezică de pompare	Diferența de cota dintre cota apei din bazinul de aspirație și cota apei din bazinul de refulare dintr-o stație de pompare.	STAS 10808-85
Înălțime totală de pompare	1 Sarcină totală de funcționare a pompei 2 Suma dintre înălțimea geodezică de pompare și totalul pierderilor de sarcină pe conductă de aspirație și pe cea de refulare.	STAS 10808-85
Încălzirea aerului	Proces de transformare termodinamică a aerului cu creșterea entalpiei.	STAS 4369-81
Încărcare hidrolică	Debitul de apă raportat la unitatea de suprafață orizontală a unei construcții care asigură o fază a procesului de tratare a apei sau a procesului de epurare a apei de canalizare.	STAS 10808-85
Încărcare organică a filtrului biologic	Cantitatea de substanță organică raportată la un metru cub de umplutură a filtrului biologic, pe zi.	STAS 10808-85
Încărcarea specifică a filtrului	Debitul de aer care străbate unitatea de suprafață de strat filtrant, la o diferență de presiune dată între cele două fete.	STAS 4369-81
Încrustare	Depunere aderentă de săruri precipitate pe pereții elementelor componente ale unei instalații prin care circula apă puternic mineralizată sau cu duritate mare, în urma schimbării echilibrului chimic interior.	STAS 10808-85
Înnisiparea putului	1 Acumularea nisipului fin în interiorul coloanei putului, ca urmare a antrenării acestuia din stratul acvifer 2 Proces de colmatare continuă a straturilor de lângă coloana putului, ca urmare fie a antrenării nisipului fin din stratul acvifer de către apă, fie a indurării mecanice ce se produce din cauza exploatării putului cu variații mari de debit.	STAS 10808-85

Întreținere curentă	Ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramate în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri.	ANRE
ISCIR	Inspectia de stat pentru cazane si instalatii de ridicat.	ANRE

Index J

Termen	Definitie	Sursa
Jaluzele	Dispozitiv alcatuit din lamele inguste, plane sau profilate, fixe sau mobile, prevazut in instalatii de ventilare pentru dirizarea curentului de aer sau pentru reglarea debitelor	STAS 4369-81
Jaluzele de suprapresiune	Jaluzele mobile care se deschid sub influenta diferentei de presiune a aerului intre cele doua fete, permitand trecerea aerului intr-un singur sens.	STAS 4369-81
Jet convectiv	Miscarea a aerului cu caracteristicile unui jet care se formeaza deasupra sau in lungul unor suprafete cu temperature ridicata.	STAS 4369-81
Jet izoterm	Jet inecat a carui temperature este egala cu cea a fluidului in care se dezvolta.	STAS 4369-81
Jet inecat	Jet fluid care se dezvolta intr-un mediu fluid de aceeaasi natura (gaz in gaz, lichid in lichid).	STAS 4369-81
Jet liber	Jet a carui parametri caracteristici (traectorie, distributie de temperature, viteze, concentratii) nu sunt influentati de prezenta unui obstacol solid sau fluid.	STAS 4369-81
Jet limitat	Jet care se dezvolta intr-un spatiu inchis, de dimensiuni mici, care modifica parametrii caracteristici fata de cei a jetului liber.	STAS 4369-81
Jet neizoterm	Jet inecat a carui temperature este diferita de cea a fluidului in care se dezvolta.	STAS 4369-81

Index L

Termen	Definitie	Sursa
Licenta	Actul tehnic si juridic emis de autoritatea competenta, prin care se acorda o permisiune unei persoane juridice, romane sau straine: - de exploatare comerciala a instalatiilor autorizate de productie, transport, stocare, dispecerizare, distributie si masurare a energiei electrice si/ sau termice; - de furnizare (comercializare) a energiei electrice sau termice .	ANRE

Limitare preventivă a emisiilor	Stabilirea de norme de emisie pentru poluanți eliminați în atmosferă, potrivit prezentelor condiții tehnice.	ANRE
Licitatie de energie electrica	Actiune prin care se stabileste pretul energiei electrice pe piata spot.	ANRE
Limita de stabilitate statica in sectiune	Puterea activa maxima de calcul transferata printr-o sectiune a SEN, pentru care se pastreaza rezerva de stabilitate statica normata.	ANRE
Lira de dilatare	Compensator de dilatare realizat din teava indoita sub forma de lira.	STAS 4369-81
Loc de consum	Amplasamentul instalatiilor de utilizare ale unui consumator, inclusiv a subconsumatorilor sai, unde se consuma energia electrica sau termica furnizata prin una sau mai multe instalatii de alimentare. Un consumator poate avea mai multe locuri de consum.	ANRE
Liberalizare	Proces ce urmareste deschiderea pietei si promovarea concurentei intre agentii economici din sectorul energiei electrice, producatori si furnizori.	ANRE
Laminator deflector	Laminator care, datorita constructie sale, conduce la activarea tirajului sub actiunea vantului.	STAS 4369-81

Index **M**

Termen	Definitie	Sursa
Manevră	Ansamblul de operații prin care se schimbă starea operativă a echipamentelor, elementelor sau schema tehnologică în care funcționează acestea.	ANRE
Marjă de toleranță	Procent din valoarea limită cu care aceasta poate fi depășită, în condițiile precizate de legislația în vigoare.	ANRE
Masiv de ancoraj	Constructie destinata mentinerii in pozitia necesara unor piese (coturi, ramnificatii, vane etc.) de pe conducta executata de proba	STAS 10808-85
Masiv de proba	Masiv de ancoraj cu caracter provizoriu, executat pentru rezemareasi fixarea capacelor de etansare ale unui tronson de conducta de proba.	STAS 10808-85
Masura (solutie) de modernizare energetica	Interventie asupra constructiei sau/si instalatiei de incalzire interioara si preparare a apei de calde de consum, cu scopul reducerii consumului de caldura al cladirii.	ANRE
Masurare	Ansamblul de operatii efectuate in scopul determinarii valorii unei marimi.	ANRE

Membrana biologica	Strat biologic format la suprafata nisipului din filtrul lent, alcatuit din suspensii si microorganisme aerobe, care asigura corectarea caracteristicilor apei de filtrat.	STAS 10808-85
Mentenanata	Ansamblul tuturor actiunilor tehnice si organizatorice care se executa asupra instalatiilor si componentelor acestora pentru mentinerea sau restabilirea capacitatii de a-si indeplini functia pentru care au fost proiectate.	ANRE
Metodologie	Ansamblu de reguli si principii normative, emis de autoritatea competenta, aplicabil in solutionarea unor probleme specifice sectorului energiei electrice si termice.	ANRE
Microclimat	Totalitatea factorilor care caracterizeaza starea aerului dintr-un spatiu inchis: temperatura, umiditate, viteza a curentilor de aer, continut de praf, substante nocive.	ANRE
Microfiltru	Filtru destinat retinerii suspensiilor fine, algelor si altor organisme foarte mici din apa, cu ajutorul unor microsite (ochiuri de 20..100µm)	STAS 10808-85
Mineralizarea namolului	Ansamblu de procese fizice, chimice si biologice prin care substantele biodegradabile din namol se transforma in substante stabile.	STAS 10808-85
Modul lamelar	Ansamblu constructiv amplasat in curentul ascendent de apa din decantor in scopul unei limpeziri avansate prin realizare unei curgeri laminare, reducerea spatiului de limpezire si concentrare namolului.	STAS 10808-85
Monitorizare	Masurare, determinare continua a unor indicatori si raportare a acestora la un set de valori prestabilite, in scopul de a identifica deviatii sau exceptii de la rezultatele normale sau anticipate.	ANRE
Monopol natural	Domeniu de activitate in care conditiile sunt de asemenea natura incat este mai economic sa se asigure un bun sau un serviciu necesar de catre o singura firma decat de mai multe.	ANRE

Index **N**

Termen	Definitie	Sursa
Namol	1. Amestec eterogen, cu aspect gelatinos, de apa si substante dizolvate, substante coloidale, particule dispersate si materiale in suspensie 2. Amestec concentrat de subsatanta solida si apa rezultat, dintr-un proces de tratare a apei sau de epurare a apei uzate.	STAS 10808-85
Namol activat	Namol rezultat in urma unui proces de aerare a apei uzate, ale carei particule constituie suportul pentru microorganismele aerobe, elemente active in procesul de oxidare si mineralizare a substantelor organice.	STAS 10808-85
Namol brut	Namol rezultat din procesul de decantare, inainte de a fi supus vreunui proces de tratare	STAS 10808-85
Namol fermentat	Namol ce contine substante minerale si substante organice stabile, rezultat in urma procesului de fermentare.	STAS 10808-85
Necesar de apa	Cantitatea de apa ce trebuie furnizata unei folosinte la punctele de utilizare, astfel incat procesele in care este folosita sa fie satisfacute in mod rational.	STAS 10808-85
Necesar de apa cu restrictii	Cantitatea de apa ce trebuie furnizata in punctele de utilizare astfel incat procesele in care este folosita sa fie satisfacute in mod rational, cu reutilizarea sau recirculare interna maxima, cu micsorarea sau oprirea unor activitati auxiliare mai putin importante, pe perioade scurte de timp.	STAS 10808-85
Necesar de caldura	Debit de caldura ce trebuie furnizat unei incaperi astfel incat, pentru conditii exterioare de calcul, sa se asigure in interior o temperatura prescrisa.	STAS 4369-81
Neconformitate	O deficiente in caracteristici, documente sau proceduri care fac ca pentru un produs, o lucrare sau un serviciu calitatea sa fie inacceptabila, nedeterminata sau neconforma cu cerinte specifice. Neconformitatile pot fi defecte fizice, rezultate necorespunzatoare la incercari, documente incorecte sau neadecvate, sau abateri de la procedurile stabilite de executie sau de control de calitate, incercari si verificari.	ANRE
Nisip de filtru	Nisip de cariera sortat, care indeplineste conditiile normate pentru a fi folosit ca strat filtrant in procesul de limpezire a apei.	STAS 10808-85
Nitrificare	Faza a procesului de epurare a apelor uzate, in care substantele amoniacale (amoniac si saruri de amoniu) sunt oxidate pana la nitrati sub influenta bacteriilor aerobe.	STAS 10808-85

Nivelul poluantului	Concentratia unui poluant în aerul înconjurător sau depunerea acestuia pe suprafețe într-o perioadă dată.	ANRE
Nivel de siguranță	Capacitatea de a asigura continuitatea în alimentarea cu energie electrică sau termică a consumatorilor, caracterizată prin indicatori (medii sau maximi, corespunzători unui anumit nivel de risc) determinați în punctele de delimitare.	ANRE
Nisa de ventilație	Dispozitiv de aspirație locală semiînchis, realizat din panouri ce închid sursa de degajări nocive pe trei părți.	STAS 4369-81
Nod de rețea	Loc de intersecție a cel puțin două conducte din rețeaua de distribuție sau a două canale din rețeaua de canalizare.	STAS 10808-85
Normativ de limitare	Normativ de limitare, care cuprinde consumatorii principali pe tranșe de limitare și puteriduse, aplicat în situații excepționale.	ANRE
Nod de injecție	Stație electrică în care un participant la piață livrează energie electrică în rețeaua de transport.	ANRE
Normativ de deconectare manuală	Normativ de deconectare manuală, cuprinde consumatorii principali pe tranșe de deconectare și puteri deconectate, aplicat în situații excepționale.	ANRE
Norma tehnică	Instrucțiune scrisă, emisă de autoritatea competentă, cuprinzând condiții tehnice ce trebuie respectate la proiectarea, verificarea, executarea, exploatarea, întreținerea și repararea unui sistem tehnic aparținând sectorului energiei electrice și termice.	ANRE
Nota de fundamentare (Raport de aprobare)	Document atașat unei reglementări în care se precizează: cadrul legal și/sau intern pe baza căruia a fost întocmită reglementarea, scopul și domeniul de aplicare al acesteia, efecte scontate ca urmare a aplicării reglementării, conexiuni și implicații cu alte legi și acte normative.	ANRE

Nota de regularizare	Nota intocmita de Operatorul comercial prin care se stabilesc: - cantitatea de energie vanduta sau cumparata suplimentar fata de contractele de portofoliu, platile asociate acesteia; - platile suplimentare sau incasarile pentru serviciile de transport; platile/ incasarile suplimentare pentru serviciile de sistem cumparate/ vandute, pe categorii de servicii; - suma totala ce trebuie platita pentru luna de contract si agentii economici intre care aceasta trebuie impartita.	ANRE
Nota finala de regularizare	Nota de regularizare emisa de Operatorul comercial nu mai tarziu de 15 zile financiare de la sfarsitul lunii de contract.	ANRE
Nota initiala de regularizare	Nota de regularizare emisa de Operatorul Comercial nu mai tarziu de 5 zile financiare de la sfarsitul lunii de contract.	ANRE
Noxa	Substanta sau fenomen (fum, gaze, praf, caldura, umiditate, zgomot etc.) ce poate deveni daunatoare cand depaseste o anumita concentratie (intensitate) in mediul luat in considerare.	STAS 4369-81
NPSH (Net pressure suction head)	Valoarea minima a inaltimei totale (portentiala si cinetica) absolute, nete (micsorata cu inaltimea potentiala a vaporilor lichidului) la intrarea in pompa, raportata la planul de referinta al pompei, necesara functionarii pompei fara cavitate.	STAS 10808-85
NTSM	Norme de tehnica securitatii muncii.	ANRE

Index

Termen	Definitie	Sursa
Obiectiv energetic	Ansamblul instalatiilor, constructiilor si echipamentul aferent, care este proiectat sa produca, sa transporte, sa stocheze si sa distribuie energia electrica si/sau termica.	ANRE
Oferta de productie	Oferta transmisa Operatorului comercial de catre producator prin care se precizeaza pentru fiecare	ANRE

	dintre unitatile sale dispecerizabile: disponibilitatile orare si preturile de productie a energiei electrice, ofertele pentru servicii de sistem si modificari ale caracteristicilor statice si dinamice de functionare.	
Oferta de racordare	Documentatie tehnico-economica ce cuprinde descrierea a minim unei solutii tehnice de racordare a unui consumator si estimarea costurilor necesare realizarii racordarii. Oferta se elaboreaza de regula de operatorul de distributie/transport la cererea furnizorului, iar in cazul in care nu este elaborata de operatorul de distribu-tie/transport trebuie sa cuprinda si acordul acestuia.	ANRE
Operator	Agent economic furnizor/prestator de servicii energetice de interes local, specializat și licențiat în condițiile legii, care gestionează și administrează serviciile energetice de interes local.	ANRE
Operatorul comercial	Entitatea operationala a C.N. TRANSELECTRICA S.A. care asigura (mijloceste), pe piata energiei, incheierea aranjamentelor comerciale cu energie electrica, referitoare la cantitatile tranzactionate si la pret.	ANRE
Operator de distributie	Entitate operationala care detine, exploateaza, intretine, modernizeaza si dezvolta reseaua electrica/termica de distributie.	ANRE
Operator de sistem	Entitatea operationala a C.N. TRANSELECTRICA S.A. care asigura functionarea coordonata a instalatiilor de productie, transport si distributie (la tensiunea de 110 kV) a energiei electrice si termice, componente ale SEN.	ANRE
Operator de transport	Entitatea operationala a C.N. TRANSELECTRICA S.A. care detine, exploateaza, intretine, modernizeaza si dezvolta reseaua de transport a energiei electrice.	ANRE
Operatiuni la termen (forward, futures, options)	Operatiuni pentru care plata si livrarea valorilor negociate au loc la o data posterioara negocierii.	ANRE
Operatiuni la vedere (spot)	Operatiuni pentru care plata si livrarea valorilor negociate se face in limitele unui timp maxim de 48 ore lucratoare.	ANRE
Ordinul de impartire a autoritatii de conducere operativa asupra instalatiilor	Documentul prin care se stabileste autoritatea de conducere operativa asupra instalatiilor si modul de exercitare a acesteia.	ANRE
Ordine de merit	Ordinea in care ofertantul producator de energie este luat in considerare de catre Operatorul comercial pentru acoperirea consumului de energie electrica.	ANRE

	Nota: se stabileste in ordinea crescanda a preturilor de ofertare pentru centrale/grupuri a caror functionare nu este impusa de restrictiile de productie existente.	
Ore de gol ale SEN	Ore ale zilei in care se realizeaza, pe ansamblul SEN, cele mai mici valori ale consumului de energie electrica.	ANRE
Ore de varf ale SEN	Ore ale zilei in care se realizeaza, pe ansamblul SEN, cele mai mari valori ale consumului de energie electrica.	ANRE
Ore de varf de dimineata	Orele de varf de sarcina ale SEN situate in cursul diminetii.	ANRE
Ore de varf de seara	Orele de varf de sarcina ale SEN situate in cursul serii.	ANRE
Organizatie de integrare economica regională	Inseamnă o organizatie constituită din state, căreia ele i-au transferat competente pentru anumite probleme, parte dintre ele guvernate de acest tratat, inclusiv autoritatea de a lua decizii obligatorii pentru ele, în legătura cu acele probleme.	ANRE
Oxidabilitate	Indicator de calitate care arata cantitatea de substante organice si anorganice oxidabile continute intr-o proba de apa, in conditiile specifice metodei de analiza utilizate.	STAS 10808-85
Oxygen dizolvat	Concentratia de oxigen din apa, in mg/m ³ , in conditiile de temperatura si presiune ale apei existente la un moment dat.	STAS 10808-85
Ozonizarea apei	Proces de tratare a apei constand in introducerea ozonului in apa, in scopul distrugerii microorganismelor vii, a reducerii continutului de substante organice si a corectarii caracteristicilor organoleptice.	STAS 10808-85

Index **P**

Termen	Definitie	Sursa
Panou radiant	Corp de incalzire plat, care cedeaza caldura in principal prin radiatie.	STAS 4369-81
Panou solar	Captator solar de forma plana, cu suprafata de captare aproape plana.	STAS 4369-81
Parte contractantă	Inseamnă un stat sau o organizatie de integrare economica regională, care a consimtit sa se lege prin acest tratat si pentru care tratatul este în vigoare.	ANRE

Participant la piata	Agent economic inregistrat la Operatorul comercial la una sau mai multe din categoriile: producator de energie electrica, cumparator de energie electrica, furnizor de servicii de sistem, precum si Operatorul de sistem, Operatorul de transport, Operatorul de distributie.	ANRE
Parametri normali de functionare a SEN	Parametri care respecta simultan toate valorile limita de functionare de durata impuse de: - parametrii tehnici de calitate pentru serviciul de transport al energiei electrice; - Standardul de performanta pentru serviciul de furnizare a energiei electrice; - Standardul de performanta pentru serviciul de distributie a energiei electrice.	ANRE
Pausal	Metodă de stabilire a consumului de energie termică în functie de puterea termică în functie si de numărul orelor de utilizare pe tipuri de receptoare termice sau de alte elemente derivate din acestea (nu are la bază măsurarea prin contor).	ANRE
Percolare	Curgerea apei într-un mediu granular, permeabil, în registru nesaturat (numai o parte din spațiile libere dintre granule fiind pline cu apă)	STAS 10808-85
Perdea de aer	Dispozitiv de ventilare locală prin refulare, care realizează un jet de aer cu viteze ridicate, paralel cu o deschidere dintre două spații, în scopul de a împiedica circulația naturală a aerului prin aceea deschidere.	STAS 4369-81
Perete semiscufundat	Construcție de tip perete, parțial scufundat într-un curent de apă în scopul realizării unei circulații preferențiale a apei, suspensiilor sau plutitorilor, sau reținerii substanțelor plutitoare.	STAS 10808-85
Perete sicană	Perete cu ajutorul căruia se schimbă direcția, de circulație a apei într-un bazin, rezervor etc, corespunzător procesului tehnologic.	STAS 10808-85
Performante de siguranță (ale sistemului electroenergetic)	Capacitate a sistemului electroenergetic de a asigura alimentarea cu energie electrică a consumatorilor, în condiții normate de continuitate, într-un interval de timp dat, cu respectarea standardelor de performanță.	ANRE
Perioada de compensare internă	Interval de timp în care natura folosinței și capacitățile de înmagazinare ale sistemului de alimentare cu apă, permit funcționarea folosinței cu o cerință constantă (zi, săptămână, lună)	STAS 10808-85
Perturbatie	Modificare, de origine externă sau internă, care apare la un echipament sau într-un sistem electroenergetic și care afectează starea	ANRE

	normala de functionare.	
Perturbatie majora	Scurtcircuite, declansari de linii, unitati de transformare sau grupuri generatoare, care determina abateri semnificative ale parametrilor de functionare ai SEN.	ANRE
PE	Prescriptie Energetica	ANRE
Permis	Act tehnic si juridic, emis de autoritatea competenta, prin care se autorizeaza o persoana juridica, romana sau straina, sa puna in functiune o instalatie de productie, transport, dispecerizare si distributie a energiei electrice si/sau termice.	ANRE
Persoane juridice	Pot fi agentii economici din sectorul public, privat si cooperatist, respectiv cu capital strain.	ANRE
Piata angro a energiei electrice	Piata pe care se tranzactioneaza energia electrica si serviciile aferente intre participantii la piata, de regula prin reseaua de transport si in cantitati apreciabile.	ANRE
Piata energiei electrice	Piata pe care se tranzactioneaza angro si in detaliu energie electrica.	ANRE
Piata concurentiala	Piata pe care energia electrica este tranzactionata prin contracte bilaterale negociate intre parti si prin licitatie (piata spot).	ANRE
Pierderi tehnice de energie	Integrala in functie de timp, pe un interval determinat a diferentei intre puterea activa totala la intrarea si respectiv la iesirea dintr-o retea, dintr-o parte de retea sau dintr-un element de retea.	ANRE
Piesa de fund	Tronson de coloana neperforata prevazut la puturile forate in prelungirea coloanei filtrante, in scopul asigurarii unui spatiu pentru acumulare nisipului fin patruns, eventual, in put.	STAS 10808-85
Piesa de trecere	Piesa metalica speciala care permite trecerea conductei prin peretele de beton al unui bazin (rezervor) de apa, in conditii de siguranta si de etanseitate.	STAS 10808-85
Pilnie depresionara	Spatiu avand forma unei pilnii in jurul unui put in functiune, care se goleste de apa in momentul realizarii denivelarii care permite curgerea apei din strat in put.	STAS 10808-85
Placa poroasa	Placa prefabricata (din beton sau alte materiale) permeabila la apa sau aer, utilizata pentru realizarea fudul drenat al filtrelor lente sau pentru distributia aerului la filtrele biologice, bazine de namol activat, separatoare de grasimi etc.	STAS 10808-85
Plan de control al calitatii (PCC)	Document al programului de asigurare a calitatii,	ANRE

	care descrie ansamblul controalelor de calitate, verificari si incercari necesare, pe faze de lucrari si etape de realizare (pe parcursul si la finalizarea lucrarilor, livrarea produselor sau serviciilor) cuprinzand si referiri la procedurile aferente.	
Plan neutru	Plan imaginar, paralel cu pardoseala unei incaperi, in care presiunea statica din interior este egala cu presiunea atmosferica exterioara.	STAS 4369-81
Planificarea operationala	Activitate constând in planificarea de catre Operatorul de sistem, pe diferite orizonturi de timp (anual, semestrial, lunar), a schemei normale de functionare a SEN si a modului de echilibrare productie-consum, cu respectarea parametrilor tehnici de calitate si siguranta.	ANRE
Planul de Aparare a SEN impotriva perturbatiilor majore	Masuri tehnice si organizatorice, cu rol de a impiedica extinderea perturbatiilor in sistem si de a limita consecintele acestora.	ANRE
Planul de restaurare a functionarii SEN dupa ramanerea partiala sau totala fara tensiune	Procedura de revenire la starea normale de functionare dupa o cadere partiala sau totala a sistemului	ANRE
Platforma de uscare a namolului	Suprafata de teren amenajata in scopul deshidratarii naturale a namolului rezultat din procesul de epurare a apelor uzate sau de tratare a apei de alimentare.	STAS 10808-85
Ploaie de calcul	Ploaie conventionala de frecventa normala, a carui durata este egala cu timpul in care apa ajunge din punctul cel mai indepartat al bazinului de canalizare in sectiunea de canal considerata.	STAS 10808-85
Pod raclor	Ansamblu de dispozitive si mecanisme prin care se asigura miscarea unei lame racloare ce colecteaza si impinge namolul depus in bazinul de decantare spre basa, de unde sa poata sa fie evacuat.	STAS 10808-85
Poluant	Orice substantă introdusă direct sau indirect de om în aerul înconjurător, care poate avea efecte dăunătoare asupra sănătății umane sau asupra mediului ca întreg.	ANRE
Pompa amorsata	Pompa centrifuga montata in instalatie la care, prin operatii prealabile, s-a asigurat umplerea cu apa a corpului pompei astfel incat sa poata fi pornita in conditii normale de functionare sigura.	STAS 10808-85
Pompa inecata	Pompa care, din motive constructive sau tehnologice, cel putin in momentul pornirii are cota axului sub cota minima a apei din bazinul de aspiratie	STAS 10808-85
Pompa de adaos	Pompa folosita pentru completarea apei in	STAS 4369-81

	instalatiile de incalzire inchise.	
Pompa de amestec	Pompa folosita pentru amestecarea unor agenti termici cu parametrii diferiti.	STAS 4369-81
Pompa de circulatie	Pompa folosita pentru vehicularea fluidului in circuitul unei instalatii.	STAS 4369-81
Post controlat	Post in care sint amplasate dispozitive de comanda si control ale unui sistem, controlat de la distanta.	ANRE
Post dispecer	Postul de la care se efectueaza conducerea la distanta a unui sistem	ANRE
Portofoliu de capacitati de productie	Turbogeneratoarele si/sau hidrogeneratoarele aflate in proprietatea si/sau gestiunea unui producator si care sunt cuprinse individual sau grupat in programul operativ al capacitatilor de productie.	ANRE
Potabilizarea apei	Ansamblu de procese in care, din apa bruta, se obtine apa potabila.	STAS 10808-85
Piata reglementata	Piata pe care energia electrica este tranzactionata prin contracte de vanzare / cumparare cu cantitati ferme si preturi fixe.	ANRE
Piata spot	Componenta a pietei concurentiale pe care energia electrica este tranzactionata prin licitatie in timp real.	ANRE
Pretul marginal al sistemului	Pretul ultimului kWh consumat de ordinea de merit pentru acoperirea cererii de energie electrica in intervalul baza de decontare.	ANRE
Prag de alertă	Nivelul peste care există un risc pentru sănătatea oamenilor în urma unei expuneri de scurtă durată si fată de care trebuie să se ia măsuri consumat, conform legislatiei în vigoare.	ANRE
Procedura	Mod (cale, metoda) specificat de a indeplini o activitate.	ANRE
Prag de eligibilitate	Consumul mediu de energie electrica peste care un consumator poate solicita acreditarea ca eligibil.	ANRE
Preaplin	Dispozitiv prevazut pentru evacuarea lichidului ce depaseste un anumit nivel intr-un recipient deschis (in legatura cu atmosfera).	STAS 4369-81
Presiune de incercare	Valoarea presiunii la care se incearca inainte de darea lor in functiune conductele sau canalele, in scopul verificarii rezistentei mecanice si etanseitatii.	STAS 10808-85
Presiune de regim	Valoarea presiunii care trebuie realizata intr-un sistem hidraulic in vederea satisfacerii conditiilor necesare, rationale, pentru folosirea	STAS 10808-85

	apei.	
Presiune diponibila	Diferenta dintre cota piezometrica si cota terenului, intr-o sectiune de pe conducta care transporta apa.	STAS 10808-85
Pret mediu de furnizare	Valoarea medie ponderata a preturilor medii obtinute de consumatorii finali de energie electrica.	ANRE
Pretul pietei	Pretul marginal de sistem.	ANRE
Preincalzirea aerului	Incalzire a aerului care, in procesul de tratare complexa a aerului, precede un proces de incalzire.	STAS 4369-81
Privatizare	Proces de transfer al bunurilor si/sau serviciilor din proprietatea de stat in proprietate si exploatare private.	ANRE
Priza de aer	Dispozitiv prin care aerul proaspat necesar ventilarii este aspirat din exterior.	STAS 4369-81
Priza de apa	Parte componenta din captare care asigura preluarea apei din sursa.	STAS 10808-85
Priza de fund	Priza amenajata la nivelul fundului albiei astfel incat apa din rau sa poata intra pe sub podul de gheata.	STAS 10808-85
Priza de iarna	Priza de apa amenajata sub nivelul stratului de gheata care permite preluarea debitului de apa necesar in timpul iernii.	STAS 10808-85
Priza de mal	Priza de apa la care fereastra de intrare a apei, este amplasata intr-o constructie executata partial in malul raului sau lacului care constituie sursa de apa.	STAS 10808-85
Priza in albie	Priza de apa dintr-o sursa de suprafata executata astfel incat elementul de captare a apei este situat departe de mal, legatura cu acesta facandu-se prin conducta de transport a apei.	STAS 10808-85
Priza in cheson	Priza de mal executata sub forma de cheson, care poate adapsti gratarele, camera de deznisipare, camera sitelor si eventual, statia de pompare.	STAS 10808-85
Proba de apa	Cantitate de apa prelevata pentru analiza in conditiile prevazute de actele normative in vigoare, care permite caracterizarea calitativa a apei intr-o sectiune de control.	STAS 10808-85
Probabilitatea de neacoperire a sarcinii	Probabilitatea de neacoperire a vârfului de consum in sistemul electroenergetic, cu puterea disponibila existenta, calculata pentru o perioada de un an.	ANRE

	Valoarea normata a acestei probabilitati este aprobata de catre Autoritatea competenta pe baza propunerii fundamentate de C.N. TRANSELECTRICA SA.	
Producator de energie electrica si/sau termica	Persoana juridica, titular al unei licente de productie a energiei electrice si/sau termice, avand ca specific activitatea de productie a energiei electrice si/sau termice in scopul vanzarii.	ANRE
Proiect	Documentatie tehnica de conceptie, compusa din piese scrise si desenate.	ANRE
Producator dispecerizabil	Producator de energie electrica care detine sau exploateaza unitati de productie dispecerizabile.	ANRE
Producator independent de energie electrica si/sau termica	Producator de energie electrica si/sau termica, care participa, in nume propriu la acoperirea cererii de energie electrica si/sau termica si care nu detine retele de transport/distributie.	ANRE
Producator nedispecerizabil	Producator de energie electrica, care detine sau exploateaza unitati de productie nedispecerizabile.	ANRE
Profil longitudinal al conductei	Reprezentarea grafica la scara redusa a sectiunii longitudinale in plan vertical prin axa unei conducte montate subteran, pentru a evidientia cotele de montaj, pantele, punctele de golire si aerisire etc.	STAS 4369-81
Programare operativa	Elaborarea programului zilnic de functionare a instalatiilor de productie si transport precum si de manevre.	ANRE
Program de calcul al ordinii de merit	Program pe baza caruia se stabileste ordinea de merit in fiecare interval baza de decontare in functie de cererea de energie electrica si oferta de productie si pret a producatorilor participanti la piata.	ANRE
Program de simulare a costurilor de productie (PSCP)	Program care, in functie de consumul de energie electrica prognozat pentru un interval de timp stabilit, indica cantitatea de energie electrica si costurile de productie al acesteia pentru fiecare unitate de productie.	ANRE
Program pentru determinarea pierderilor de energie electrica in reseaua de transport (PDPT)	Program cu care se calculeaza circulatiile de putere activa si reactiva si pierderile in reseaua de transport aferente fiecarei configuratii a retelei si productiei de energie electrica livrata in SEN.	ANRE
PSI	Paza si stingerea incendiilor.	ANRE
Punct de delimitare	Locul in care instalatiile consumatorului se racordeaza la instalatiile furnizorului si in care acestea se delimiteaza ca proprietate.	ANRE

Punct de masurare	Locul de racordare a transformatoarelor de masurare la care este conectata aparatura si ansamblul instalatiilor care servesc la masurarea puterii si energiei electrice.	ANRE
Punct termic (statie termica)	Ansamblu instalatiilor prin care se realizeaza adaptarea parametrilor agentului termic la necesitatile consumatorului si prin intermediul careia se alimenteaza unul sau mai multi consumatori; statie termica poate fi: un punct de distributie; un punct termic; o statie centralizata pentru prepararea apei calde ; statie de transformare de abur;	ANRE
Punct termic urban	Instalatie de racordare la o retea de termoficare de apa fierbinte a instalatiilor de incalzire si preparare a apei calde de consum din constructiile urbane (locuinte, dotari, etc.).	ANRE
Punct termic industrial	Instalatie de racordare la o retea de termoficare de apa fierbinte a instalatiei de incalzire si preparare a apei calde de consum din constructii industriale (hale de productie, ateliere, etc.). Tinand seama de pozitia punctului termic in ansamblul instalatiei consumatorului, se pot distinge: punct termic principal (de incinta) si punct termic secundar (de hala).	ANRE
Punctul de delimitare/separare a instalatiilor	Locul în care se racordează sau se brânșează, după caz, instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea producătorului la instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea transportatorului/distribuitorului; instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea transportatorului la instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea distribuitorului/furnizorului; instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea distribuitorului la instalațiile aflate în proprietatea sau în administrarea furnizorului/utilizatorului; instalațiile aflate în proprietatea furnizorului la instalațiile utilizatorului; locul de racordare/branșare constituie în același timp și locul în care se face delimitarea/separarea instalațiilor din punct de vedere al proprietății.	ANRE
Punere in functiune	Totalitatea activitatilor prevazute de documentatia tehnica de proiectare si de reglementarile in vigoare pentru a demonstra ca echipamentul si sistemele tehnologice se comporta in limitele prevazute de proiect, in momentul in care se declara in functiune.	ANRE
Putere contractata	Cea mai mare putere medie cu inregistrare	ANRE

	orara sau pe 15 minute consecutiv, convenita prin contract, pe care consumatorul are dreptul sa o absoarba in perioada de consum, pentru fiecare loc de consum.	
Putere disponibila	Puterea maxima pe care un grup generator o poate da cu respectarea conditiilor de siguranta mecanica si electrica.	ANRE
Putere instalata	Valoarea puterii inscrise pe placuta indicatoare a unui grup de productie a energiei electrice si/ sau in documentatia tehnica emisa de fabrica constructoare.	ANRE
Putere la orele de varf de sarcina ale SEN	Cea mai mare putere medie cu durata de inregistrare orara sau pe 15 minute consecutiv, convenita prin contract, pentru a fi absorbita de consumatori la orele de varf ale SEN .	ANRE
Putere programata	Puterea consumata prevazuta a fi produsa pentru acoperirea consumului prognozat.	ANRE
Putere medie contractata	Raportul dintre energia contractata intr-un interval de timp si durata acestui interval.	ANRE
Putere minima de avarie	Puterea strict necesara consumatorului pentru mentinerea in functiune a agregatelor care conditioneaza securitatea instalatiilor si a personalului.	ANRE
Putere minima tehnologica	Cea mai mica putere – in regim de onsumma – necesara unui onsummator pentru mentinerea in functiune, in conditii de siguranta, numai a acelor echipamente si instalatii impuse de procesul tehnologic, pentru a evita pierderi de productie prin deteriorare.	ANRE
Putere termică sau debitul de energie termică al instalațiilor de alimentare	Cantitatea de energie termică în unitatea de timp; se exprima în MW.	ANRE
Putere termică absorbită	Cantitatea de energie termică reținută din agenții termici, în unitatea de timp, în instalațiile de transformare sau de utilizare.	ANRE
Putere termică avizată	Puterea termică maximă aprobată prin acordul de furnizare a energiei termice, pentru care se dimensionează instalațiile ce se folosesc pentru alimentarea cu energie termică a unui utilizator.	ANRE
Putere termică contractată	Puterea termică maximă convenită a fi absorbită de un utilizator și înscrisă în contract. Puterea termică maximă este puterea determinată ca valoare medie pe timp de 60 de minute.	ANRE
Putere termică minimă de avarie	Puterea termică absorbită, strict necesară utilizatorului, pentru menținerea în funcțiune a agregatelor care condiționează securitatea	ANRE

	instalațiilor și a personalului, convenită ca valoare și durată pe baza datelor de proiect. Pentru utilizatorii casnici puterea termică de avarie este acea putere care asigură o temperatură interioară de cel puțin 16 0C pe o perioadă de maximum 3 zile.	
Putere termică minimă tehnologică	Puterea asigurată în regim de limitări (restricții) unui utilizator, calculată ca cea mai mică putere termică necesară pentru menținerea în funcțiune, în condiții de siguranță, numai a acelor agregate și instalații impuse de procesul tehnologic, pentru a evita pierderi de producție nerecuperabile.	ANRE
Putere termica nominala a instalatiei	Flux termic asigurat de o instalatie (un aparat al instalatiei) in conditii nominale de lucru.	STAS 4369-81
Put	Constructie verticala, ce sectiune relativ redusa, executata prin forare sau sapare, cu peretii amenajati corespunzator, in scopul asigurarii accesului la materiale sau roci utile aflate sub nivelul solului sau la constructii subterane adanci.	STAS 10808-85
Put absorbant	Put cu fund si pereti perforati, executat pana la nivelul unui strat permeabil, in scopul introducerii in sol a unor cantitati reduse de apa uzata sau apa epurata.	STAS 10808-85
Put colector	Put sapat, de diametru mare, etans, executat in zona captarii in scopul colectarii apei din drenurile sau puturile ce alcatuiesc captarea.	STAS 10808-85
Put cu drenuri radiale	Pur cu diametru mare, etans, in care apa din strat este captata prin intermediul unor drenuri metalice infipte radial in peretele putului.	STAS 10808-85
Put de captare	Put executat intr-un strat acvifer in scopul captarii apei subterane in conditii de stabilitate a stratului si de siguranta a calitatii si debitului.	STAS 10808-85
Put de infiltratie	Put executat pentru a permite introducerea unei cantitati de apa tratata pentru imboatirea artificiala a strstului acvifer	STAS 10808-85
Put forat	Put realizat prin forare, folosit in special pentru capatarea apei subterane.	STAS 10808-85
Put imperfect	Put de captare la care lungimea coloanei de filtru este mai mica decat grosimea stratului acvifer, la realizarea denivelarii maxime in put.	STAS 10808-85
Put perfect	Put de captare la care lungimea coloanei de filtru este egala cu grosimea startului acvifer.	STAS 10808-85
Put sapat	Put de diametru mare, realizat prin alte procedee decat forarea.	STAS 10808-85

Index **R**

Termen	Definitie	Sursa
Racord adanc de transport	Linii si instalatii electrice de inalta tensiune cu functionare radiala care deservesc unul sau mai multi consumatori, aflate in administrarea Operatorului de transport si care: a) sunt integrate functional in reseaua electrica de distributie si, b) prin acord intre Operatorul de transport si Operatorul de distributie sunt exploatate de catre Operatorul de distributie.	ANRE
Racord de apa	Ansamblu de constructii si instalatii prin care se realizeaza legatura intre reseaua de distributie comuna si reseaua de distributie interioara din cladiri sau incinte.	STAS 10808-85
Racord de canalizare	Canal de legatura intre instalatia interioara si reseaua comuna de canalizare, inclusiv caminul de racord.	STAS 10808-85
Racord termic	Ansamblul instalatiilor prin care se face legatura dintre o retea de distributie primara si o statie termica/consumator termic.	STAS 4369-81
Racordare indirecta	Racordarea la retea a instalatiilor interioare de incalzire cu ajutorul schimbatoarelor de caldura prin suprafata (ex. De tipul aparatelor in contracurent).	ANRE
Radiant	Corp de incalzire care cedeaza caldura, in principal prin radiatie.	STAS 4369-81
Radiant cu gaze	Radiant care realizeaza arderea catalitica a gazelor de combustie, avand temperatura suprafetei mai mare de 600°C.	STAS 4369-81
Radiator	Corp de incalzire format din elemente imbinate alcatuind la interior un circuit al agentului termic, care cedeaza caldura prin convecție si radiatie.	STAS 4369-81
Rata de incasare	Raportul dintre valoarea facturilor incasate si valoarea totala a facturilor de incasat, pe un anumit interval de timp, pentru energia electrica vanduta de furnizori.	ANRE
Raport de aprobare (Nota de fundamentare)	Document atasat unei reglementari in care se precizeaza: cadrul legal si/sau intern pe baza caruia a fost intocmita reglementarea, scopul si domeniul de aplicare al acesteia, efecte scontate ca urmare a aplicarii reglementarii, conexiuni si implicatii cu alte legi si acte normative.	ANRE

Raport de audit energetic	Document tehnic care contine descrierea modului in care a fost efectuat auditul, a principalelor caracteristici termo-energetice ale cladirii, a masurilor de modernizare energetica a cladirii si instalatiilor interioare aferente acesteia, precum si a principalelor concluzii referitoare la masurile eficiente din punct de vedere economic.	ANRE
Raport de termoumiditate	Raportul dintre diferenta de entalpie si diferenta de continut de umiditate intr-un process de transformare a starii aerului umed.	STAS 4369-81
Racirea aerului	Proces de transformare termodinamica a aerului in care loc scaderea entalpiei.	STAS 4369-81
Reactiv de coagulare-floculare	Substanta chimica adaugata in apa care, in conditii favorabile, asigura destabilizarea dispersiei coloidale si aglomerarea particulelor coloidale in suspensie, in scopul separarii lor mai rapide din faza lichida.	STAS 10808-85
Reazem de alunecare	Reazem mobil la care, in timpul deplasarii conductei, apare o forta de frecare prin alunecare.	STAS 4369-81
Reazem fix	Reazem in care conducta este fixata, deplasările din dilatare a conductei fiind dirijate catre compensatoare de dilatare.	STAS 4369-81
Reazem mobil	Reazem a carui constructie permite deplasarea conductei ca urmare a dilatarii (contractarii).	STAS 4369-81
Reazem pentru conducte	Dispozitiv care realizeaza descarcarea catre un element portent al constructiei a greutatii proprii a unei portiuni de retea prin care circula fluide.	STAS 4369-81
Reazem suspendat	Reazem mobil pentru montarea suspendata a conductelor.	STAS 4369-81
Reabilitare	Operatiuni efectuate asupra unor echipamente, instalatii sau ansambluri de instalatii energetice, dupa o perioada de functionare, cu scopul de a restabili caracteristicile tehnice si de eficienta ale acestora la un nivel comparabil cu cel initial (de proiect), dar fara modificarea tehnologiei initiale.	ANRE
Receptia lucrarilor de constructii si instalatii pentru constructii	Actul, prin care investitorul atesta (certifica) realizarea lucrarilor de constructie, in conformitate cu prevederile contractuale (conditii generale de contractare, documentatii tehnice de executie, caiet de sarcini etc.) si cu cerintele documentelor oficiale (autorizatia de construire, avize ale organelor autorizate, reglementari tehnice aplicabile, cartea tehnica a constructiei etc.) si declara ca accepta si preia lucrarile executate si ca acestea pot fi date in folosinta.	ANRE

Receptor natural	Curs de apa, lac natural sau artificil, mare, soluri infiltrate sau depresiuni de scurgere asigurata natural, in care sunt evacuate apele de canalizare.	STAS 10808-85
Recircularea apei	Reintroducerea apei rezultate din procesele de folosire in aceleasi procese, cu sau fara tratare in prealabi.	STAS 10808-85
Recircularea namolului	1 – Transferul continuu al namolului activat din decantorul secundar in bazinul de aerare, in scopul mentinerii unei concentratii de biomasa corespunzatoare unei bune epurari. 2 – Reintroducerea in spatiu de amestec-reactie a unei parti din namolul obtinut anterior – la decantoarele suspensionale cu recircularea namolului in scopul imbunatatirii procesului de limpezire	STAS 10808-85
Recuperator termic	Aparat destinat utilizarii caldurii reziduale in instalatiile termice.	STAS 4369-81
Refularea aerului	Operatie de introducere fortata a aerului intr-un spatiu ventilat sau de evacuare fortata in atmosfera.	STAS 4369-81
Regim de cogenerare	Regimul de functionare pentru consumm in care energia termica este produsa combinat si simultan cu energia electrica.	ANRE
Regim de condensatie	Regimul de functionare pentru consumm cu abur in care se produce numai energie electrica.	ANRE
Regim de completare	Furnizarea, de catre un titular de licenta, a energiei electrice solicitate de catre: - un alt titular de licenta, pentru a suplini orice reducere accidentala a disponibilitatii sale in furnizarea energiei electrice unor consumatori, - un consumator al sau, pentru a suplini deficitul aparut accidental intre necesarul total de energie electrica al acestuia si capacitatea sa ca autoproducator sau capacitatea unui alt titular de licenta de a-i furniza energia electrica in conformitate cu angajamentele contractuale existente.	ANRE
Regim de limitare sau de res-trie	Situatie in care este necesara reducerea la anumite limite a puterii electrice absorbite de consumatori cu asigurarea puterii minime tehnologice de catre furnizor, pentru mentinerea in limite normale a parametrilor de functionare a sistemului energetic.	ANRE
Regimuri caracteristice de functionare pentru retele	Regimuri frecvent intalnite in functionarea retelei si care prezinta interes pentru programarea sau analiza functionarii SEN, cum	ANRE

	ar fi: varf seara sau gol noapte de iarna si de vara sau regimurile calculate pentru fiecare IBD al zilelor caracteristice.	
Registru de incalzire	Corp de incalzire executat din teava, alcatuit din distribuitor, colector si elemnte de legatura intre acestea, care cedeaza caldura in principal prin convecție.	STAS 4369-81
Registru de pulverizare	Conducte paralele, asezate intr-un singur plan, alimentate dintr-un distribuitor, pe care sunt montate duzele, intr-o camera de pulverizare.	STAS 4369-81
Reglaj primar (de frecventa)	Reglaj automat descentralizat cu caracteristica statica, repartizat pe un numar mare de grupuri generatoare care asigura corectia rapida (in cel mult 30 secunde) a diferentelor intre productie si consum la o frecventa apropiata de valoarea de consemn.	ANRE
Reglaj secundar (frecventa/putere)	Reglaj automat centralizat al frecventei/puterii de schimb pentru aducerea acestora la valorile de consemn in cel mult 15 minute.	ANRE
Reglementare (document)	Norma/actiune cu caracter tehnic, economic, juridic sau comercial, emisa/realizata de autoritatea competenta, cu caracter obligatoriu.	ANRE
Reglare automata	Ansamblul de operatii care se efectueaza in circuit inchis (formind un proces de reglare automata SRA sau o bucla de reglare) si care are ca proces stabilirea unei dependente dupa o lege de reglare prestabilita pentru valoarea unei marimi dintr-un proces in raport cu marimi independente sau dependente de acel proces.	ANRE
Reglare calitativa	Reglare a furnizarii caldurii obtinuta prin modificarea temperaturii agentului termic.	STAS 4369-81
Reglare cantitativa	Reglare a furnizarii caldurii obtinuta prin modificarea debitului de agent termic.	STAS 4369-81
Regulator	Element de automatizare care primeste la intrare marimea impusa (de referinta) care este comparata cu marimea de reactie (masurata de traductor), furnizind la iesire un semnal de abatere (marimea de comanda), conform legii de reglare alese.	ANRE
Reincalzirea aerului	Incalzirea aerului care, in procesul de tratare complexa a aerului, succede unui process de preincalzire.	STAS 4369-81
Responsabil cu executia	Absolvent al unei institutii de invatamant superior, reprezentant al executantului, atestat in cadrul MLPAT pentru urmarirea si verificarea lucrarilor de constructii.	ANRE
Restrictii de retea (congestii)	Situatii care pot apare in exploatare, cand circulatia de putere intre doua noduri sau zone	ANRE

	ale rețelei este limitată din punct de vedere al normelor privind siguranța SEN, iar acest lucru are consecințe asupra modului în care urmează a fi dispunerizate unitățile de producere din cele două zone.	
Rezerva "minut"	Suma dintre rezerva de reglaj secundar, rezerva turnantă, rezerva terțiara rapidă, consumul care, conform condițiilor contractuale poate fi întrerupt fără preaviz și puterea de rezerva contractată cu alte sisteme din interconexiune.	ANRE
Rezerva de stabilitate statică într-o secțiune	Diferența între limita de stabilitate statică în secțiune și încărcarea reală a secțiunii.	ANRE
Rezerva de reglaj primar	Rezerva de putere care, la abaterea frecvenței de la valoarea de consemn, poate fi mobilizată automat în 30 secunde și poate rămâne în funcțiune pe durata de minimum 15 minute.	ANRE
Rezerva de reglaj secundar	Rezerva de putere electrică ce poate fi mobilizată automat într-un interval de maximum 15 minute, la abaterea frecvenței și/sau soldului puterii de schimb de la valoarea de consemn.	ANRE
Rezerva terțiara lentă	Rezerva de putere asigurată de grupuri generatoare care au timp de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 7 ore.	ANRE
Rezerva terțiara rapidă	Rezerva de putere asigurată de grupuri generatoare care sunt calificate pentru a sincroniza și încărcarea sarcinii în maximum 30 minute.	ANRE
Rezerva turnantă	Diferența dintre puterea disponibilă a grupului în funcțiune și suma dintre puterea produsă, rezerva de reglaj primar și rezerva de reglaj secundar frecvență/putere a acestora.	ANRE
Retehnologizare	Operațiuni de înlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral și/sau fizic cu tehnologii moderne, bazate pe concepții tehnice de dată recentă, de varf, în scopul creșterii producției, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc.	ANRE
Rețea electrică de distribuție	Rețea electrică de cu tensiunea cuprinsă între 0,4 kV și 110 kV, prin care se vehiculează puteri electrice de la nodurile sursă la punctele de racordare ale consumatorilor.	ANRE
Rețea electrică de transport	Rețea electrică buclată de înaltă tensiune de 220kV și mai mult, prin care se transportă la distanță puteri electrice importante.	ANRE
Rețea de canalizare	Parte din sistemul de canalizare alcătuită din canale, construcții anexa, stații de pompare etc., care asigură colectarea și transportul apelor de canalizare în afara suprafeței	STAS 10808-85

	folosintei.	
Retea de distributie	Parte din sistemul de alimentare cu apa, alcatuita din conducte, armaturi si constructii anexa prin care apa este distribuita tuturor utilizatorilor in cantitatea si la presiunea dorita.	STAS 10808-85
Retea de inalta presiune	Retea de distributie specifica unor incinte industriale care asigura presiunea pentru folosirea directa a tuturor hidrantilor exteriori in caz de incendiu.	STAS 10808-85
Retea de joasa presiune	Retea de distributie a carei presiune disponibila in caz de incendiu este mai mare de 0,7 bar, dar insuficienta pentru folosirea directa a apei de la hidrantii exteriori.	STAS 10808-85
Retea de transport	Ansamblul de conducte, instalatii de pompare si alte instalatii auxiliare, cu ajutorul carora se transporta continuu si in regim controlat energie termica de la producatori la statiile termice si/sau la consumatori.	STAS 4369-81
Retea termica	Ansamblu de conducte, instalatii de pompare si de alte instalatii auxiliare, cu ajutorul carora se transporta continuu si in regim controlat energia termica de la producatori la consumatori.	ANRE
Reutilizarea apei	Folosirea succesiva a aceleasi ape in procese tehnologice diferite, cu sau fara prelucrari prealabile.	STAS 10808-85
Rezerva de avarie	Volum de apa inmagazinat intr-un rezervor (bazin), destinat folosirii in perioada in care alimentarea rezervorului este redusa temporar, in mod accidental.	STAS 10808-85
Rezerva de compensare	Volum de apa inmagazinat intr-un rezervor (bazin) care permite un regim de folosire a apei diferit de cel de alimentare a rezervoarelor, pe perioada de compensare interna.	STAS 10808-85
Rezerva de incendiu	Volum de apa inmagazinat intr-un rezervor (bazin), necesar prevenirii si combaterii incendiului pe suprafata folosintei deservite.	STAS 10808-85
Rezervor de apa	Constructie etansa amplasata la sol, prevazuta cu instalatii hidraulice adecvate, care permite acumulare unui volum de apa si folosirea acestuia dupa un anumit regim necesar folosintelor.	STAS 10808-85
Rezervor de depozitare	Rezervor de combustibil lichid care asigura o rezerva de combustibil necesara consumului centralei termice pe o anumita perioada de timp.	ANRE
Rezervor de fermentare a namolului	Constructie inchisa, cu instalatii hidraulice corespunzatoare, in care se realizeaza fermentarea anaeroba a namolului separat din	STAS 10808-85

	apa de canalizare.	
Rezervor de zi	Rezervor de combustibil lichid care asigura consumul de combustibil al centralei termice pentru o singura zi.	STAS 4369-81
Rezistenta filtrului	Energia necesara apei pentru strabaterea stratului filtrant.	STAS 10808-85
Rotoclon	Separator de praf care foloseste forta centrifuga data de invartirea unui rotor intr-o carcasa.	STAS 4369-81

Index **S**

Termen	Definitie	Sursa
Sarcina termica a incaperii	Debitul de caldura (sau de frig) – rezultat dintr-un bilant termic – necesar unei incaperi pentru ca, in conditiile date de parametrii climatici exteriori, de degajari si consumuri interioare de caldura, sa se asigure temperatura interioara de calcul permisa.	STAS 4369-81
SCADA	Sistem informatic de monitorizare, comanda si achizitie de date a unui proces tehnologic/instalatie.	ANRE
Schemă normală	Ansamblul de scheme termomecanice și hidromecanice a echipamentelor, instalațiilor și ansamblelor de instalații în care vor funcționa acestea normal și care îndeplinesc condițiile de siguranță maximă, de asigurare a unor parametrii normali, de elasticitate și economicitate, în funcție de echipamentele disponibile.	ANRE
Schema normala de functionare	Schema electrica de conexiuni a echipamentelor si aparaturii primar dintr-o instalatie, retea sau sistem electroenergetic, inclusiv starea protectiilor prin releee si automatizarile de sistem aferente, aprobata de Operatorul de sistem pentru o perioada de timp determinata. Schema normala de functionare rezulta din activitatea de planificare operationala.	ANRE
Schema programata de functionare	Schema electrica de conexiuni stabilita de Operatorul de sistem pentru a doua zi, tinându-se cont de situatia energetica, retragerile din exploatare si indisponibilitatile din sistem.	ANRE
Schimb de aer	Debit orar de aer introdus (sau evacuat) intr-o incapere print-o instalatie de ventilare, egal cu volumul incaperii.	STAS 4369-81

Schimbator de caldura	Aparat in care are loc schimbul de caldura intre doua fluide cu potentiale termice diferite.	STAS 4369-81
Scurtcircuit	Legatura galvanica accidentala sau intentionata printr-o impedanta de valoare redusa intre doua sau mai multe puncte ale unui circuit care, in regim normal, au tensiuni diferite.	ANRE
“ se admite”	Indica o solutionare satisfacatoare, care poate fi aplicata numai in situatii particulare, fiind justificarea ei.	ANRE
“se recomanda”	Indica o solutionare perfecta, care trebuie sa se aiba in vedere, dar care nu este obligator.	ANRE
Sectiune de calcul	Sectiunea caracteristica a sistemului de alimentare cu apa sau canalizare pentru care este necesara determinarea marimii debitelor de calcul.	STAS 10808-85
Sectiune de control	Sectiune caracteristica a sistemului de alimentare cu apa sau canalizare, aleasa pentru efectuari de masurari de debite, recoltari de probe pentru analize.	STAS 10808-85
Sectiune de evacuare	Sectiune transversala in care apele epurate ajung in receptorul natural.	STAS 10808-85
Separator	Ansamblu de constructii si instalatii destinate retinerii si impuritatilor din apa uzata (nisip, grasimi).	STAS 10808-85
Sectorul energiei electrice si termice	Ansamblul agentilor economici, al activitatilor si instalatiilor aferente de productie, transport, dispecerizare, distributie si furnizare a energiei electrice si termice, importul si exportul energiei electrice, precum si schimburile de energie electrica cu sistemele electroenergetice ale tarilor vecine.	ANRE
Seruber	Separator de praf la care se asociaza actiunea unei forte de separare cu utilizarea unui lichid care asigura umezirea si aglomerarea particulelor de praf.	STAS 4369-81
Separator de condensat	Aparat servind la separarea condensului de abur, functionand cu sau fara acumularea condensului.	STAS 4369-81
Separator de namol	Dispozitiv utilizat pentru retinerea impuritatilor din conducte de apa calda sau fierbinte.	STAS 4369-81
Separator de picaturi	Dispozitiv montat in amonte si in aval la camerele de pulverizare pentru retinerea picaturilor de lichid antrenate de aer.	STAS 4369-81
Separator de praf	Dispozitiv pentru separarea materialelor pulverulente aflate in suspensie in aer.	STAS 4369-81

Serpentine de incalzire	Element al instalatiei de incalzire executat din teava indoita, folosind drept corp de incalzire sau ca suprafata de schimb in schimbatoare de caldura.	STAS 4369-81
Servicii energetice de interes local	Servicii publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat care cuprind totalitatea acțiunilor și activităților desfășurate la nivelul unităților acier te pe e-teritoriale sub coordonarea și controlul administrației publice locale în scopul alimentării centralizate cu energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum pentru locuințe, instituții publice, obiective social culturale și agenți economici.	ANRE
Serviciu de distributie	Serviciu care consta in exploatarea, intretinerea, dezvoltarea rețelei de distributie in scopul transmiterii energiei electrice de la producatori/operator de transport/alti distribuitori la consumatorii finali, conform contractelor incheiate, in conditii corespunzatoare de siguranta si calitate.	ANRE
Servicii functionale de sistem	Serviciile desfasurate de Operatorul de acier in legatura cu asigurarea conducerii operative a SEN in conformitate cu prevederile Codului rețelei de transport si cu respectarea Ordinii de merit.	ANRE
Serviciu public de distributie	Activitate prin care titularului de licenta de distributie are obligatia de a asigura accesul reglementat la rețeaua de distributie, in conditii nediscriminatorii pentru toti utilizatorii.	ANRE
Serviciul public de alimentare cu energie termica	Totalitatea operatiunilor si actiunilor operatorilor prin care se infaptuieste direct sau indirect alimentarea consumatorilor urbani cu energie termica utilizand sistemul de alimentare cu energie termica.	ANRE
Serviciu public de transport	Activitate prin care titularul de licenta are obligatia de a asigura accesul reglementat la rețeaua electrica de transport in conditii nediscriminatorii pentru toti participantii la piata energiei electrice precum si pentru alti consumatori racordati direct la rețeaua electrica de transport.	ANRE
Servicii de acier (tehnologice)	Servicii asigurate de regula de catre producatori, la cererea Operatorului de acier, pentru mentinerea nivelului de siguranta in functionare al sistemului energetic, precum si a calitatii energiei transportate la parametrii ceruti de normativele in vigoare.	ANRE
Serviciu de transport al energiei electrice	Asigurarea transmiterii unei cantitati precizate de energie electrica intre doua sau mai multe puncte ale SEN, prin rețeaua electrica de transport si indeplinind prevederile normativelor privind siguranta si calitatea.	ANRE

Serviciu de transformare si/sau conexiune	Asigurarea modificarii nivelului de tensiune si/sau transmiterii unei cantitati de energie electrica pentru beneficiar, prin elementele componente ale statiei apartinand prestatorului.	ANRE
Sistem	Ansamblul de elemente interdependente, constituit in vederea atingerii unui scop determinat, printr-o functionare specificata.	ANRE
Sistem de alimentare centralizata cu energie termica – SACET	Ansamblul instalatiilor si constructiilor destinate producerii, transportului si distributiei prin retele, transformarii si utilizarii energiei termice, legate printr-un comun de functionare.	ANRE
Sistem de alimentare cu apa	Ansamblu de constructii si instalatii prin care apa este preluata dintr-o sursa naturala, este tratata, transportata, inmagazinata si distribuita folosintelor, in cantitatea si calitatea ceruta.	STAS 10808-85
Sistem de canalizare	Ansamblu de canale, constructii anexa, statii de pompare etc. prin care apa de canalizare este colectata, transportata, epurata si evacuata intr-un receptor.	STAS 10808-85
Sistem de canalizare separativ	Sistem de canalizare in care colectare, transportul si epurarea diferitelor categorii de ape uzate si meteorice colectate de pe un bazin de colectare se face prin retele independente.	STAS 10808-85
Sistem de canalizare unitar	Sistem de canalizare in care toate categoriile de ape uzate si meteorice colectate de pe un bazin de colectare sunt evacuate printr-o singura retea.	STAS 10808-85
Sistem automat sau de reglare automata	Este format din echipamentul de automatizare (traductor, regulator, element de executie) si procesul automatizat (care se desfasoara in instalatia tehnologica).	ANRE
Sistem cu comanda	Sistem in care are loc o desfasurare a unei instructiuni sau actiuni intentionate asupra uneia sau mai multor variabile in scopul obtinerii unei stari specificate.	ANRE
Sistem de alimentare cu energie termică	Ansamblul instalatiilor si constructiilor destinate producerii, transportului, transformării, distributiei si furnizarii energiei termice pana la limita de proprietate a consumatorului.	ANRE
Sistem electroenergetic interconectat	Sistem electroenergetic format prin interconectarea a doua sau mai multe sisteme electroenergetice care functioneaza in acier t.	ANRE
Sistem electroenergetic izolat	Sistemul local de productie, transport,	ANRE

	distributie si de utilizare a energiei electrice, care nu este interconectat cu SEN.	
Sistem electroenergetic national	Ansamblul instalatiilor electroenergetice interconectate, situate pe teritoriul tarii, prin care se realizeaza producerea, transportul, distributia si utilizarea energiei electrice.	ANRE
Sistem energetic de interes local	Ansamblu tehnologic și funcțional acier , centralizat, de alimentare cu energie termică, destinat producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localității în vederea asigurării furnizării serviciilor publice de interes local.	ANRE
Sistem pausal (pentru energie electrica, termica)	Metoda de stabilire a consumului de energie electrica , in functie de puterea instalata si de numarul orelor de utilizare pe tipuri de receptoare electrice. Metoda de stabilire a consumului de energie termica , in functie de puterea termica acier te si de numarul orelor de utilizare pe tipuri de receptoare termice, de factorul de cerere sau de alte elemente derivate din acestea(nu are la baza masurarea prin contor).	ANRE
Sistem public de alimentare centralizată cu energie termică	Ansamblul construcțiilor, instalațiilor tehnologice și echipamentelor destinate producerii, transportului, transformării, distribuției și utilizării energiei termice, legate printr-un proces tehnologic și funcțional comun, realizat în scopul alimentării utilizatorilor cu agent termic pentru încălzire și apă caldă de consum.	ANRE
Sistem de telemasurare in retea	Ansamblu de echipamente de masurare, prelucrare si transmitere a datelor care asigura concentrarea si prelucrarea informatiilor privind tranzactiile cu energie pe conturul unei retele.	ANRE
Sistem zonal	Sistem de alimentare cu apa sau canalizare care serveste simultan mai multe centre populate sau zone industriale.	STAS 10808-85
Sita	Construcție realizată dintr-o țesătură metalică cu ochiuri de anumite dimensiuni, așezată în calea unui curent de apă, destinat reținerii plutitorilor de dimensiuni mici.	STAS 10808-85
Situație de avarie in SEN	Situație în care, datorită defectării unor instalații sau întreruperii intempestive a importului de energie electrică, nu se mai pot menține parametrii principali în limitele normale de funcționare a SEN .	ANRE
Situațiile financiare	Cuprind (cu referire la activitățile ce fac obiectul Licenței precum și la cele pe care	ANRE

	Titularul Licentei le desfasoara in afara Licentei) conturile anuale si notele la acestea. Situatiile financiare se depun, conform legii, la directia teritoriala a Ministerului Finantelor unde compania este inregistrata.	
Spalarea filtrelor	Operatie periodica, specifica filtrlor rapide, in care, prin spalare pe loc a stratului filtrant, se reface capacitatea de retinere a acestora.	STAS 10808-85
SRR	Statie de reducere a aburului.	ANRE
Stabilitatea hidraulica a retelei	Proprietate a unui sistem hidraulic datorita careia variatile de debit la unul sau mai multi consumatori produc variatii admisibile a debitului la ceilalti consumatori.	STAS 4369-81
Stabilitate statica (Stabilitate la perturbatii mici)	Capacitate a unui urren electroenergetic de a ajunge intr-o stare de regim permanent, identic cu regimul initial sau foarte aproape de acesta, in urma unei perturbatii mici oarecare.	ANRE
Stabilitate tranzitorie	Capacitate a unui urren electroenergetic de a reveni la o stare de functionare sincrona, dupa una sau mai multe perturbatii majore.	ANRE
Stabilizarea namolului	Proces de mineralizare a substantelor organice din namoluri prin fermentare anaeroba si, mai rar, aeroba.	STAS 10808-85
Standarde de performanta (calitate)	Normele tehnice, economice si operationale cu urrent t obligatoriu, referitoare la parametrii de calitate ai serviciului contractat.	ANRE
Stare critica	Regim stationar in care instalatia electrica sau sistemul electroenergetic functioneaza cu parametrii in afara limitelor normale.	ANRE
Stare normala de functionare	Stare de functionare care indeplineste urmatoarele criterii: - parametrii de functionare sunt urrent to normali de functionare; - este stare sigura de functionare.	ANRE
Stare operativă	Starea normală sau anormală în care se pot găsi la un moment dat echipamentele sau instalațiile în cadrul schemelor tehnologice.	ANRE
Stare perturbata de functionare	Orice stare diferita de starea normala de functionare.	ANRE
Stare sigura de functionare	Stare de functionare in care sunt satisfacute criteriul de siguranta (n-1), criteriul de stabilitate statica si conditiile de stabilitate tranzitorie.	ANRE
Statie de clorare	Statie de tratare in care se realizeaza clorarea apei.	STAS 10808-85

Statie de deferizare – demanganizare	Statie de tratare in care se realizeaza reducerea continutului de Fe si Mn din apa pana la limita ceruta de folosinta.	STAS 10808-85
Statie de epurare	Ansamblu de constructii si instalatii in care se realizeaza reducerea concentratiei de elemente impurificatoare din apa de canalizare pana la limita admisibila pentru reutilizarea acesteia sau evacuarea ei intr-un receptor natural.	STAS 10808-85
Statie de pompare	Ansamblu de constructii, instalatii si utilaje de pompare destinat ridicarii nivelului energetic al apei, in scopul asigurarii transportului acesteia pe cale hidraulica.	STAS 10808-85
Statie de primire	Prima statie curent pe amplasamentul sau in vecinatatea amplasamentului unui curent tor, care poate fi statie electrica de transformare sau de conexiuni, post de transformare sau tablou de distributie si care indeplineste simultan urmatoarele conditii: a) se afla pe traseul retelelor electrice de legatura dintre furnizor si curent tor; b) prin intermediul acesteia se realizeaza nemijlocit alimentarea cu energie electrica a consumatorului; c) tensiunea primara sau tensiunea secundara a statiei este egala cu cea mai mare tensiune din instalatia de utilizare a consumatorului.	ANRE
Statie de tratare	Ansamblu de constructii si instalatii in care se realizeaza sub supraveghere continua, imbunatatirea calitatii apei captate din sursa in vederea satisfacerii cerintelor diferitelor folosinte.	STAS 10808-85
Statie de transformare	Instalatie electrica a carei functiune este de a transfera energia electrica intre doua retele de tensiuni diferite.	ANRE
Statie electrica	Ansamblul de instalatii electrice si constructii anexe, destinat conversiei parametrilor energiei electrice si/sau conectarii a doua sau mai multor surse de energie electrica ori a doua sau mai multor cai de curent.	ANRE
Statie termica	Ansamblul instalatiilor prin care se realizeaza adaptarea parametrilor agentilor termici la necesitatile consumului si prin intermediul caruia se alimenteaza cu energie termica unul sau mai multi consumatori. Statie termica poate fi: un punct de distributie, un punct termic, o statie centralizata pentru prepararea apei calde sau o statie de transformatoare de abur.	ANRE

Standard de performanță	Standardul de performanță pentru serviciul de furnizare a energiei termice.	ANRE
Stocarea energiei termice	Pastrarea într-o forma utilizabila imediat si cu pierderi cat mai mici, a energiei termice obtinute de la sursa care furnizeaza neuniform si discontinuu energie termica.	STAS 4369-81
Strat acvifer	Strat de apa libera continuta in porii unei roci, granulare sau in fisurile rocilor subterane alimentat natural sau artificial – direct sau indirect – dintr-o sursa de apa	STAS 10808-85
Strat de baza	Roca impermeabila care limiteaza la partea inferioara un strat acvifer.	STAS 10808-85
Strat filtrant	Strat de material granular cu caracteristici astfel alese, inact retinerea suspensiilor din apa care il strabate.	STAS 10808-85
Strat freatic	Stratul acvifer cu nivel liber cel mai apropiat de suprafata terenului, alimentat direct sau indirect din precipitatii, eventual si prin infiltratii de mal sau prin imbogatire artificiala.	STAS 10808-85
Subconsumator	Consumatorul de energie electrica sau termica care este alimentat de la un consumator, pe baza unui contract de furnizare energie electrica sau termica incheiat cu acesta.	ANRE
Subordonare operativa	Relatie stabilita din punct de vedere operativ, intre treptele de dispecer, precum si intre treptele de dispecer si personalul de deservire operativa din centrale si statii electrice, in exercitarea autoritatii conducerii operative asupra instalatiilor si echipamentelor.	ANRE
Subventionare incrucisata	Modalitate de subventionare care vizeaza transferurile de resurse provenite din vanzarile unor categorii de produse sau servicii ale unei intreprinderi pentru a sprijini activitatile acelei intreprinderi intr-o alta categorie de produse sau in alta zona.	ANRE
Supapa de vacuum	Armatura montata pe conducte de diametru mare, care permite accesul aerului in momentul in care presiunea din conducta scade sub valoarea presiunii atmosferice, evitandu-se valoarea peretelui sau aspiratia gaurilor din mufe.	STAS 10808-85
Sursa de apa	Apa din circuitul natural care poate fi captata in scopul satisfacerii necesarului de apa al folosintelor.	STAS 10808-85
Sant de garda	Canal amenajat pe versanti pentru a impiedica inundarea spatiilor folosite in scopuri social-economice de catre apa de siroire.	STAS 10808-85
Sant de oxidare	Bazin de aerare amenajat sub forma de sant	STAS 10808-85

	cu circuit închis, în care curgerea și aerarea apei se realizează cu dispozitive mecanice de tip perie.	
--	---	--

Index **T**

Termen	Definiție	Sursa
Tarif binom	Tariful a cărui structură se compune dintr-o parte fixă constantă și o parte variabilă proporțională cu consumul.	ANRE
Tarif monom	Tarif în a cărui formulă de facturare se utilizează o singură mărime de facturare.	ANRE
Tarif de distribuție	Sistem de preturi reglementate structurate pe elemente de rețea și niveluri de tensiune, pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.	ANRE
Tarif nodal de transport	Sistem de preturi reglementate pentru serviciul de transport de energie electrică, bazate pe costuri marginale și diferențiate pe noduri ale rețelei electrice de transport.	ANRE
Tarif pentru Operatorul de sistem	Pret reglementat al serviciului de sistem (funcțional) prin care Operatorul de sistem își acoperă cheltuielile de funcționare, de exploatare și de dezvoltare, fixe și variabile.	ANRE
Tarif pentru serviciile de transformare și/ sau conexiune	Sistem de preturi reglementate și structurate pe niveluri de tensiune și elemente ale stației electrice, pentru serviciile de transformare și/sau conexiune ale stațiilor electrice.	ANRE
Tarif pentru serviciile Operatorului comercial	Plata lunară reglementată plătită de toți participanții la piață pentru activitatea de administrare a pieței angro de energie electrică.	ANRE
Telecomanda	Funcțiunea de transmitere de la postul de dispecer la postul controlat a unei comenzi pentru metode și echipamente telemecanice.	ANRE
Telemăsura	Funcțiunea de transmitere de la postul controlat la postul dispecer a valorii unei mărimi din proces prin metode și echipamente telemecanice.	ANRE
Telereglare	Funcțiunea de transmitere de la postul dispecer la postul controlat a unei mărimi de referință prin metode și echipamente telemecanice, în vederea utilizării ei pentru o reglare automată sau manuală.	ANRE
Telesemnălizare	Funcțiunea de transmitere de la postul controlat la postul dispecer a unei semnălizări optice, acustice sau de înregistrare, prin metode și echipamente telemecanice.	ANRE
Temperatura a aerului însoțit	Temperature conventională a aerului exterior care	STAS 4369-81

	conduce la un flux de caldura pe fata exterioara a unui element de constructie egal cu cel real corespunzator temperaturii aerului si radiatiei solare.	
Temperatura exterioara de calcul	Temperatura conventionala a aerului exterior adoptata in calculele termotehnice ale instalatiilor de incalzire si ventilare.	STAS 4369-81
Temperatura interioara de calcul	Temperatura conventionala a aerului interior adoptata in calculele termotehnice ale instalatiilor de incalzire si ventilare.	STAS 4369-81
Temperatura medie de radiatie	Temperatura medie ponderata a suprafetelor delimitatoare ale incaperii, care influenteaza schimbul de caldura prin radiatie intre corpul omenesc si mediul inconjurator.	STAS 4369-81
Temperatura rezultanta. Sinonim: Temperatura resimtită	Temperatura echivalenta care tine seama de nnual ture aerului, nnual ture superficiala a elementelor delimitatoare ale incaperii si viteza curentilor de aer, constituind o masura a senzatiei de confort termic.	STAS 4369-81
Termoficare	Sistem energetic de productie combinata a energiei electrice si caldurii si de distribuire a acesteia printr-o retea de agent termic.	STAS 4369-81
Timp de amestec	Timpul necesar pentru ca un reactiv introdus in apa sa poata fi difuzat uniform in intreaga ei masa.	STAS 10808-85
Timp de concentrare superficiala	Intervalul de timp in care apa meteorica ajunge de la punctul de cadere cel mai indepartat al suprafetei considerate la cel mai apropiat canal.	STAS 10808-85
Timp de reactie	Timpul mediu in care reactivul difuzat in masa apei realizeaza complet reactia preconizata.	STAS 10808-85
Timpul mediu de intrerupere (TMI)	Parametru de performanta care se calculeaza in felul urmator: [minute/an] unde: - <i>EN</i> este energia nelivrata datorita intreruperilor serviciului de transport, in MWh/an; - <i>EC</i> – consumul nnual net pentru sistemul electroenergetic (fara consumul propriu tehnologic), in MWh/an.	ANRE
Tiraj	Circulatia naturala intre doua coloane de fluid de densitati diferite, care comunica intre ele.	STAS 4369-81
Tocator	Agreat care realizeaza faramitarea materialelor retinute pe gratate in statia de epurare.	STAS 10808-85
Traductor	Elemente de automatizare care transforma o marime de o anumita natura fizica, aplicata la	ANRE

	intrare intr-o marime de alta natura fizica, la iesire. In cazul punctelor termice, traductorul transforma o marime neelectrică intr-o marime electrică.	
Transportul energiei electrice	Activitatea organizata pentru transmiterea energiei electrice de la producatori pana la instalatiile de distributie sau la instalatiile consumatorilor racordati direct la retelele de transport.	ANRE
Transportul energiei termice	Activitate organizata pentru transmiterea energiei termice de la producatori la statiile termice ale distribuitorilor sau ale consumatorilor racordati direct la retelele de transport.	ANRE
Transportator de energie termică	Operatorul, titular al unei licențe de transport al energiei termice, care asigură activitatea de transport al aburului, apei fierbinți și/sau al apei calde de la centrale electrice de termoficare (CET) și/sau de la centrale termice (CT) la o stație termică sau direct la utilizatori.	ANRE
Tranzit de energie electrica	O tranzactie realizata in vederea transportului de energie electrica intre retele electrice de transport, in care: a) rețeaua electrica de transport de origine sau cea de destinatie este rețea în afara teritoriului Romaniei, b) efectuarea transportului implica utilizarea rețelei electrice de transport si a cel puțin alte doua rețele electrice.	ANRE
Tranzactie	Angajament rețea înal (contract) sau intelegere pe piata spot intre doi participantii la piata energiei electrice, valabil pe o perioada data, prin care unul se rețea înal sa rețea înal (produca) iar celalalt sa cumpere (consume) o cantitate prestabilita de energie electrica, la un anumit rețea și in anumite conditii de plata.	ANRE
Tratarea apei	Ansamblu de operatii tehnologice prin care caracteristicile organoleptice, fizice, chimice, bacteriologice ale apei brute sunt corectate astfel incat apa obtinuta sa asigure conditiile necesare folosintei de apa.	STAS 10808-85
Tratarea complexa a aerului	Proces in care aerul sufera o serie de transformari termodinamice.	STAS 4369-81
Tratare simpla a aerului	Process in care aerul sufera o transformare termodinamica.	STAS 4369-81
Traversare tub in tub	Solutie constructiva de protejare a unei conducte sau canal la subtraversarea cailor de comunicatie.	STAS 10808-85
Treapta de epurare	Faza de epurare, independenta sau facand parte dintr-o succesiune de procese de epurare, in care se realizeaza un anumit gard de epurare.	STAS 10808-85

“trebuie”, “este necesar”, “urmeaza”	Indica obligativitatea stricta a respectarii prevederii.	ANRE
Tronson de proba	Portiune de conducta sau canal etansata la capete, care se supune incercarii de presiune sau etanseitate.	STAS 10808-85
Taxa de putere	Suma fixa, stabilita prin consum, pe unitatea de putere contractata sau absorbita, pentru o anumita perioada de timp (luna sau an).	ANRE
Taxa de racordare	Suma pe care o plateste anticipat un consumator pentru executarea instalatiei de alimentare si racordarea la reseaua furnizorului.	ANRE
Titular de autorizatie/ licenta	Persoana consumat detinatoare a unei autorizatii/ licente eliberate de catre autoritatea competenta.	ANRE
Treapta de dispecer	Organ operativ avand, prin atributiile sale, autoritatea de conducere consumat asupra unor echipamente si instalatii din SEN si comanda consumat a acestora.	ANRE
Turbina de cogenerare	Turbina de contrapresiune sau consum de condensatie cu prize fixe si / sau reglabile din care se extrage abur pentru livrarea de energie termica unui consumator de tip industrial, agricol sau urban.	ANRE
Turbiditate	Caracteristica optica a apei indicand prezenta particulelor in suspensie.	STAS 10808-85
Teava incalzitoare	Corp de incalzire realizat dintr-o teava cu diametrul mai mare decat cel necesar circulatiei fluidului, in scopul obtinerii suprafetei necesare de schimb de caldura intre agentul termic si aerul din incaperea de locuit.	STAS 4369-81

Index U

Termen	Definitie	Sursa
Umflarea namolului	Crestrea volumului specific al namolului peste limita normala, ca urmare a deteriorarii procesului de epurare.	STAS 10808-85
Umidificarea aerului	Process termodinamic prin care se realizeaza cresterea continutului de vapori de apa din aer.	STAS 4369-81
Umiditatea namolului	Continutul de apa (libera, capilara, celulara) din namol, exprimat in procente.	STAS 10808-85
Unitate de productie	Grupuri, centrale/amenajari hidroelectrice si grupuri, centrale termoelectrice pentru producerea energiei electrice.	ANRE
Unitate de productie uridicizabila	Unitate de productie a energiei electrice care poate fi programate pe piata angro si a carei capacitate se	ANRE

	incadreaza in una din urmatoarele categorii: - grup, centrala/amenajare hidroelectrica, avand o putere instalatamai mare de 10 MW; - grup, centrala termoelectrica, avand o putere instalata mai mare de 20 MW; - grup apartinand unui autoproducator, avand o putere instalata mai mare de 10 MW, ce poate livra in SEN energie electrica; - grup apartinand unui producator independent, avand o putere instalata mai mare de 20 MW, ce poate livra in SEN energia electrica.	
Unitate de productie nedispecerizabila	Unitate de productie a energiei electrice alta decat cea dispecerizabila.	ANRE
Unitati participante la piata	Unitatile dispecerizabile, consumatorii eligibili si furnizorii.	ANRE
Utilizarea eficienta a energiei	Indeplinirea conditiilor specifice utilizarii rationale a energiei pentru asigurarea conditiilor normale de locuire, cu un consum de caldura cat mai redus.	ANRE
Utilizarea rationala a energiei	Utilizarea energiei in scopul asigurarii conditiilor normale de locuire in conformitate cu exigentele si criteriile de performanta normate si in conformitate cu eficienta energetica caracteristica proiectului constructiilor si instalatiilor.	ANRE
Utilizator de energie termică	Persoana fizică sau juridică care cumpără energie termică pe bază de contract și o utilizează în instalațiile proprii legate nemijlocit la instalațiile unui producător sau distribuitor.	ANRE
Utilizator de tip agricol	Utilizatorul care folosește energia termică pentru cultivarea legumelor și florilor, pentru creșterea păsărilor și animalelor, pentru fabricile de nutrețuri combinate, pentru stațiile de uscat și granulat furaje verzi, stațiile de sortare ouă, fructe și legume, stațiunile de uscat cereale și de condiționat semințe, precum și pentru alți utilizatori similari.	ANRE
Utilizator de tip industrial	Utilizatorul, cu excepția celui agricol, care folosește de regulă energia termică în scopuri tehnologice.	ANRE
Utilizator comercial	Utilizatorul care utilizează energia termică pentru încălzirea spațiilor comerciale și prepararea apei calde de consum.	ANRE
Utilizator de tip urban	utilizatorul care utilizează energia termică pentru încălzirea locuinței, a birourilor instituțiilor, a obiectivelor social-culturale și pentru prepararea apei calde de consum. Consumul pentru populație se încadrează în consum de tip urban.	ANRE
Utilizator de sistem	Persoana fizica sau juridica care livreaza catre sau careia i se livreaza energie electrica sau termica dintr-	ANRE

	un uridi de transport sau de distributie.	
Utilizator retea electrica de transport (RET)	Producatori, furnizori, distribuitori, consumatori eligibili, orice persoana juridica care este racordata direct la RET, persoanele juridice care beneficiaza de tranzite de energie electrica prin RET.	ANRE
Uscarea aerului	Proces termodinamic prin care se realizeaza micsorarea continutului de vapori din aerul umed	STAS 4369-81

Index V

Termen	Definitie	Sursa
Valoare limită	Nivel fixat pe baza cunostintelor stiintifice, în scopul evitării, prevenirii sau reducerii efectelor dăunătoare asupra sănătății omului sau mediului ca întreg, care se atinge într-o perioadă epo si care nu trebuie eposit după ce a fost atins.	ANRE
Valori limită de emisie	Concentratia sau masa substantelor poluante în emisiile provenite de la surse pe parcursul unei perioade precizate si a cărei depășire nu este permisă.	ANRE
Valoare țintă	Nivel fixat în scopul evitării unor efecte dăunătoare pe termen lung asupra sănătății umane sau asupra mediului ca întreg, care trebuie atins acolo unde este posibil într-o perioadă data.	ANRE
Vas de dezaerisire	Recipient servind la colectarea si evacuarea periodica a aerului in instalatiile de incalzire centrala cu apa calda.	STAS 4369-81
Vas de expansiune	Recipient prevazut in scopul preluarii variatiilor de volum ale agentului termic din instalatiile de incalzire centrala, ca urmare a variatiilor de temperatura.	STAS 4369-81
Vas de expansiune deschis	Vas de expansiune in legatura cu atmosfera.	STAS 4369-81
Vas de expansiune inchis	Vas de expansiune in care lichidul se afla sub presiune superioara celei atmosferice, cu ajutorul unui gaz comprimat.	STAS 4369-81
Venituri	Inseamnă sumele rezultate dintr-o investitie sau legate de aceasta, indiferent de forma în care sunt plătite, incluzând profituri, dividende, dobânzi, cresteri de capital, plăți de redevente, management, asistenta tehnica sau alte onorării si plăți în natura.	ANRE
Ventilare combinata	Ventilare a unei incaperi prin folosirea simultana a ventilarii natuarale si a celei mecanice.	STAS 4369-81
Ventilare echilibrata	Ventilare in cadrul careia debitul de aer introdus in incapere este egal cu debitul de aer evacuat.	STAS 4369-81
Ventialare generala	Ventilare prin care este ventilat intregul volum a unei incaperi.	STAS 4369-81

Ventilare in depresiune (in depresiune)	Ventilare in cadrul in careia debitul de aer introdus este mai mic (mai mare) decat debitul de aer evacuat, astfel in incaperea ventilata se realizeaza o depresiune (suprapresiune).	STAS 4369-81
Ventilare locala	Ventilare prin care numai o parte din spatiul unei incaperi, in care exista surse concentrate de noxe este supusa ventilarii.	STAS 4369-81
Ventilare mecanica	Ventilare in care circulatia aerului in instalatie este asigurata cu ajutorul ventilatoarelor.	STAS 4369-81
Ventilare mecanica simpla	Ventilare mecanica in care aerul introdus este supus unui proces de tratare simpla.	STAS 4369-81
Ventilare mixta	Ventilare in care se foloseste atat ventilarea locala cat si cea generala.	STAS 4369-81
Ventilare naturala	Ventilare in care schimbul de aer dintr-o incapere se realizeaza ca urmare a unor factori naturali (diferente de temperatura, vant) care produc diferente de presiune intre interior si exterior.	STAS 4369-81
Ventilare naturala neorganizata	Ventilare normala in care schimbul de aer dintr interiorul si exteriorul incaperii se face intamplator prin rosturile tamplariei exterioare sau prin alte deschideri care nu au fost prevazute in acest scop.	STAS 4369-81
Ventilare naturala organizata	Ventilare naturala in care schimbul de aer se efectueaza prin deschideri ale elementelor de constructie, dimensionate si amplasate corespunzator acestui scop.	STAS 4369-81
Ventiloconvector	Aparat de climatizare utilizat in instalatiile cu aer primar la care antrenarea aerului primar si secundar se face cu ajutorul unui ventilator.	STAS 4369-81
Verificare	Confirmare prin examinare si furnizare de dovezi obiective a faptului ca au fost satisfacute conditiile specificate.	ANRE
Viteza admisibila la intrarea in captarea subterana	Viteza maxima de curgere a apei in limita dintre stratul permeabil si constructia de captare, astfel incat nisipul fin din strat sa nu fie antrenat in captare.	STAS 10808-85
Viteza de aerare a apei	Cantitatea de oxigen – din atmosfera sau din aerul insuflat – care se dizolva in unitatea de timp intr-un volum unitar de apa, pentru a reduce deficitul de oxigen.	STAS 10808-85
Viteza de autocurative	Valoarea minima a vitezei ce trebuie asigurata la curgerea apei intr-un canal pentru a se evita sedimentare suspensiilor continute.	STAS 10808-85
Viteza de consum a oxigenului	Variatia in unitatea de timp a cantitatii de oxigen dizolvat, ca urmare a consumului in procesele biologice-chimice de mineralizare.	STAS 10808-85
Viteza de filtrare	Raportul dintre debitul de apa filtrata si aria suprafetei orizontale a stratului filtrant.	STAS 10808-85

Viteza de sedimentare	Viteza medie cu care o particula solida se repara dintr-un mediu apos cu o anumita concentratie in suspensii.	STAS 10808-85
-----------------------	---	---------------

Index **Z**

Termen	Definitie	Sursa
Zai	Aglomerari de cristale de gheata in jurul unor particule minerale in suspensie, antrenate in masa curentului de apa dintr-unrau sau canal descoperit de alimentare cu apa.	STAS 10808-85
Zi energetica	Intervalul de timp de 24 ore cu incepere de la ora 4.00, ora oficiala a Romaniei. Coincide cu ziua de tranzactie.	ANRE
Zi financiara	Orice zi in care bancile prin care opereaza participantii la piata sunt deschise pentru operatiuni financiare.	ANRE
Zi standard	Zi caracteristica pentru consumul de energie electrica din S.E.N.. Deoarece cererea de energie electrica variaza sezonier si in cursul saptamanii, pentru fiecare luna din an vor fi definite patru zile standard diferite: luni si vineri (Zi Standard 1), marti-joi (Zi Standard 2), sambata (Zi Standard 3), duminica si sarbatorile legale, prevazute prin lege, (Zi Standard 4).	ANRE
Zona activa de drenare	Zona din apropierea unei captari subterane in care se manifesta modificari lae nivelului natural al apei subterane, ca urmare a functionarii drenurilor sau puturilor.	STAS 10808-85
Zona de distributie	Parte din reseaua de distributie alimentata distinct, care functioneaza intr-un regim unic de presiune.	STAS 10808-85
Zona de lucru	Volum dintr-o incapere ventilata, considerat de obicei, un volum cuprins intre pardoseala si un plan imaginar parallel cu acesta – la 1,5...2m – in care se desfasoara principala activitate din incapere.	STAS 4369-81
Zona de protectie	Zona adiacenta constructiilor si instalatiilor obiectivelor energetice extinsa, dupa caz, si in spatiu, in care se introduc restrictii sau interdictii privind regimul constructiilor si de exploatare a fondului funciar pentru asigurarea protectiei si a functionarii normale a obiectivului energetic.	ANRE
Zonă de responsabilitate	Parte a teritoriului, delimitată pe criterii rezultate în urma unor decizii ale autoritatii sau a unor relatii contractuale, in care raspunderea pentru toate actiunile revine unei persoane fizice sau juridice.	ANRE
Zona de siguranta	Zona adiacenta constructiilor si instalatiilor obiectivelor energetice extinsa, dupa caz, si in spatiu, in care se instituie restrictii si interdictii in scopul evitarii punerii in pericol a persoanelor, bunurilor si a mediului.	ANRE